

SLOVENSKI

Poročevallec

Uredništvo in tiska: Slovenski poročevallec - Direktor: Rudi Jambuh. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak. Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 7 in 9, telefon 23-520 do 23-526. - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon 23-522 do 23-526. - Oglasi: oddelček Ljubljana, Titova cesta 7, telefon 21-696, za ljubljanske naročnike: 20-463, za sranje: 21-832. - Poštni predal št. 29. - Žiro račun pri Komunalni banki Ljubljana št. 40-KB-2-7-367. - Masovna naročnina 120 din.

Izvoljeno je predsedstvo Zvezne ljudske skupščine

Za predsednika Zvezne ljudske skupščine je bil ponovno izvoljen Petar Stambolić, za predsednika zveznega zbora dr. Mladen Iveković za preds. zbora proizvajalcev pa Paško Romac

BEograd, 18. apr. (Tanjug) Nekoliko po 16. uri sta bili drugi predhodni seji novoizvoljenega zveznega zbora in zbora proizvajalcev zvezne ljudske skupščine.

Tik pred začetkom seje zveznega zbora je prišel v dvorano predsednik republike Josip Broz-Tito s predsednikom zvezne ljudske skupščine Petrom Stambolićem in podpredsednikom zveznega izvršnega sveta Edvardom Kardeljem in Aleksandrom Rankovićem. Poslanec zveznega zbora so sprejeli predsednika republike z dolgotrajnim prisrčnim ploskanjem.

Drugemu predhodnemu sestanku zveznega zbora je predsedoval po določilih poslovniika predsednik verifikacijskega odbora Zvonko Brkić. Na dnevnem redu je bilo poročilo verifikacijskega odbora, ki ga je podal ljudski poslanec Djuro Kladarin.

Petar Stambolić zopet predsednik Zvezne ljudske skupščine

Na prvi skupni seji novoizvoljenega zveznega zbora in zbora proizvajalcev Zvezne ljudske skupščine je bil na predlog skupine 25 poslancev, ki ga je podal ljudski poslanec Djuro Pucar, soglasno izvoljen za predsednika Zvezne ljudske skupščine njen dosednji predsednik Petar Stambolić.

Na predlog iste skupine poslancev, ki ga je podal Djuro Pucar, so bili za podpredsednika Zvezne ljudske skupščine izvoljeni ljudski poslanci Vladimir Simić, dr. Pavle Gregorić in Franec Leskošek. To izvolitev so ljudski poslanci obeh zborov podprli z dolgotrajnim odobravanjem.

Za sekretarja skupščine je bil ponovno izvoljen ljudski poslanec Mitar Bakić.

Kosilo pri Koči Popoviću

Beograd, 18. apr. (Tanjug) Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je danes v prostorih protokola državnega sekretariata za zunanje zadeve priredil kosilo na čast avstrijske delegacije in mešani avstrijsko-jugoslovanski komisiji, ki je večeraj nadaljevala delo v Beogradu.

DIPLOMATSKA KRONIKA

BEograd — Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes ob desetih v Belem dvoru prvega izrednega in opolnomočenega veleposlanika ZAR v Jugoslaviji Sabeta Arisa, ki mu je izročil poverilnice. Pri izročitvi poverilnic so bili navzoči tudi državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, generalni sekretar predsednika republike Joža Vilfan in šef protokola predsednika republike Sloven Smodička.

BEograd — Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je sprejel danes na protokolarni obisk veleposlanika ZAR v Beogradu Sabeta Arisa, ki mu je izročil kopije poverilnic.

STOCKHOLM — Jugoslovanskega veleposlanika na Švedskem Maksa Bačeca, ki se vrača v Beograd na novo dolžnost, je švedski kralj Gustav Adolf odlikoval z Velikim križem reda

Poročevallec verifikacijskega odbora Djuro Kladarin je poročal o poteku volitev in prebral imena vseh 301 izvoljenih poslancev v zvezni zbor in predlagal zveznemu zboru, naj verifikira njihove mandate.

Poročilo verifikacijskega odbora je zvezni zbor soglasno odobril. S sprejetjem poročila verifikacijskega odbora so bili verifikirani mandati vseh poslancev tega zbora.

Po verifikaciji mandatov je predsedujoči Zvonko Brkić podal ljudske poslance, naj podajo svečano izjavo. Vsi ljudski poslanci so vstali in ponavljali besede predsedujočega, ki je prebral besedilo zaobljube:

«Svečano izjavljam, da bom zavestno in vdano opravljati dolžnosti zveznega ljudskega poslance, da se bom ravnal po ustavi in zakonih in da bom vse svoje moči zastavljal za nadaljnjo izgradnjo socializma, za ohranitev neodvisnosti in za razcvet FLR Jugoslavije.»

Nato so vsi ljudski poslanci posamezno podpisali svečano izjavo.

Na predlog skupine desetih poslancev, ki ga je podala Spasenija Babović je bil za predsednika zveznega zbora soglasno izvoljen dr. Mladen Iveković, za

Dr. Mladen Iveković

Dr. Mladen Iveković, ki je bil izvoljen za predsednika zveznega zbora Zvezne ljudske skupščine, je bil rojen leta 1893. v Zagrebu. Od leta 1936 do 1941 je bil večkrat zatiran in se je moral dvakrat zagovarjati pred sodiščem za zadržite države. V narodnoosvobodilni vojni je sodeloval od leta 1941 ter je bil član izvršnega sveta AVNOJ in član ZAVNOH.

Do osvoboditve je bil minister za industrijo in rudarstvo LR Hrvatske. Od leta 1946 do 1947 je bil vodja jugoslovanske delegacije pri agenciji za reparacije v Bruslju, od leta 1947 do 1951 je bil poslanec FLRJ v Rimu, od leta 1952 do 1956 pa veleposlanik FLRJ v Zahodni Nemčiji. Zatem je bil državni podsekretar za zunanje zadeve.

Odlikovan je bil z redom Zastave za narod I. in II. stopnje, redom Bratstva in enotnosti I. stopnje, in redom Jugoslovanske zastave II. stopnje. Prav tako je nosilec »Partizanske spomenice 1941«.

Pri zadnjih volitvah je bil izvoljen za ljudskega poslance v samoborskem volilnem okraju.

severne zvezde. Odlikovanje je izročil jugoslovanskemu veleposlaniku šef protokola Gustav Bonde.

PARIZ — Jugoslovanski veleposlanik v Parizu Radivoj Uvalić se je danes sešel z generalnim sekretarjem francoskega zunanega ministrstva Louisom Joxom. Izvedelo se je, da sta se Uvalić in Jox razgovarjala o perečih mednarodnih vprašanjih, ter o vprašanji, ki zadevajo odnose med FLRJ in Francijo.

BEograd — Jugoslovanski veleposlanik v ZDA Leo Matej je prispejal danes v Beograd.

ATENE — Grški zunanji minister Michel Pemsazoglu je danes priredil poslovilno kosilo jugoslovanskemu veleposlaniku Miši Pavičeviću, ki se bo kmalu vrnil v domovino in prevzel novo funkcijo v glavnem odboru Zveze sindikatov.

podpredsednika tega zbora je bila izvoljena Dušana Kovačević, za zapisnikarje pa Mirko Dimitrijevski.

Seji zbora proizvajalcev je predsedoval predsednik verifikacijskega odbora tega zbora Milan Mičković, ki je predlagal, naj se sprejme na dnevni red te seje poročilo verifikacijskega odbora.

Zbor proizvajalcev je soglasno odobril poročilo verifikacijskega odbora, s čimer so bili verifikirani mandati vseh poslancev (216). Nato so poslanci tega zbora, kakor tudi poslanci zvez-

Paško Romac

Paško Romac, predsednik zbora proizvajalcev Zvezne ljudske skupščine, je bil izvoljen za poslance v volilnem okraju Zrenjanin-Kikinda, in sicer v skupini kmetijstva. Rojen je bil 17. maja 1915 v Vukšiću, okraj Benkovac LR Hrvatska. Pred vojno je bil kmetijski delavec. Ko je služil vojaški rok v bivši jugoslovanski vojski, ga je vojaško sodišče obsodilo kot komunistu na osem let in pol ječe. Kazen je prestal v Skopju, Nišu in Sremski Mitrovici, od koder je leta 1941 pobegnil s skupino zapornikov k partizanom, kjer je ostal do konca narodnoosvobodilne vojne.

V narodnoosvobodilni vojni je bil politični komisar II. bataljona I. proterske brigade, vodja političnega oddelka I. dalmatinske brigade, zatem pa I. vojvodinske brigade in XXVI. divizije.

Sedaj je bil tretji izvoljen za poslance v Ljudski skupščini FLRJ. Paško Romac je član CK ZKJ in predsednik Glavne zadružne zveze Jugoslavije. Odlikovan je bil z redom Narodnega heroja, Narodne osvoboditve, Partizanske zvezde II. stopnje, Bratstva in enotnosti I. in II. stopnje, z redom Dela I. stopnje in z redom Za hrabrost.

Ljubljana za kongres

LJUBLJANA, 18. aprila. Predkongresna Ljubljana dobiva vse bolj praznično lice. Vsa dela, ki so bila v programu, da jih je treba izgotoviti pred VII. kongresom ZKJ, so v glavnem končana. Le še nekaj zunanji del je, ki zaradi slabega vremena niso bila še izgotovljena, vendar bodo tudi le-ta do 22. aprila gotova. Uredništvo »Slovenskega poročevalca« se je v nekaj vprašanjih obrnilo na okrajni pripravljalni odbor za VII. kongres ZKJ, da bi lahko svojim bralcem posredovalo, kako so potekala dela in kaj je bilo storjenega. Naši prošnjiki se je odzval tovariš JANEZ VIPOVNIK in v naslednjem prinašamo njegove odgovore na naša vprašanja:

Ljubljana se mirno pripravila, da bi dostojno sprejela delegate VII. kongresa ZKJ. Ali nam lahko odgovorite, kakšen je bil prispevek delovnih ljudi Ljubljane, predvsem komunistov, da so bila predvidena dela končana v tako rekordnem času?

Včeraj, ob zaključku del, smo ugotovili, da so delovni kolektivi, ki so sodelovali pri urejanju kongresne dvorane in vseh drugih prostorov, zares veliko napravili. Ugotovili smo med drugim tudi to, da je prav Gospodarsko razstavišče primer, ki nam kaže, kakšne rezerve so še skrite v naših kolektivih in delovnih ljudeh ter kaj se lahko doseže z zavestjo in stimulacijo. Delo je teklo v treh izmenah. Najbrž v povojni Ljubljani nismo imeli takih prizadevanj opravljati svoje naloge, kot so jih tukaj. Prvič se je tudi zgodilo, da imamo pred tako velikim dogodkom kot je kongres, skoraj teden dni prej glavna dela končana. Dvorana je končana, zunaj pa je že malce oviral ureditev predkongresnega prostora. Mislim, da je treba vsem delovnim kolektivom, ki so sodelovali pri urejanju kongresne dvorane in ostalih prostorov, dati posebno pri-

nega zbora podal svečano izjavo in jo podpisal.

Na predlog 10 ljudskih poslancev zbora proizvajalcev, ki ga je podal Spasoje Sarac, je bil za predsednika zbora proizvajalcev soglasno izvoljen ljudski poslanec Paško Romac. Za podpredsednika zbora je bil izvoljen Borko Temelkovič, za zapisnikarje pa Mičun Jauković, Josip Parić in Dragica Rome.

Kanaščani pri Jakši Petriću

Beograd, 18. apr. (Tanjug). Zastopnik državnega sekretariata za zunanje zadeve Jakša Petrić je sprejel skupino slušateljev šole za narodno obrambo Kanače in se zadržal z njo v razgovoru. Na sestanku sta bila navzoča tudi kanadski veleposlanik v Beogradu Ignatijev in vojaški ataše polkovnik Daly.

REDNA TISKOVNA KONFERENCA V SEKRETARIATU ZA ZUNANJE ZADEVE

Ocena sestanka v Moskvi

Predstavnik sekretariata je odgovarjal tudi na vprašanja o odnosih z Avstrijo in Italijo, o izjavi Laročka, konferenci v Akri in članku v moskovskem »Komunistu«

BEograd, 18. apr. »Upamo, da bo na razgovorih v Moskvi na podlagi obojestranske dobre volje prišlo do nadaljnega zblizanja stališč, da bi bilo tako mogoče čimprej sklicati konferenco na najvišji ravni.«

S temi besedami je danes predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve odgovoril na vprašanje, kako ocenjuje zadnji predlog sovjetske vlade in odgovor treh »zahodnih« vellesil na predlog o preliminarnem sestanku veleposlanikov v Moskvi.

Na današnji redni tiskovni konferenci za domače in tuje novinarje je tudi predstavnik sekretariata dal izjavo o jugoslovansko-avstrijskih razgovorih. »Kot je znano, je dejal, vse jugoslovansko-avstrijski razgovori, ki so se začeli na Dunaju, sedaj nadaljujejo v Beogradu. Upamo, da bodo ti razgovori ob obojestranski dobri volji dali dobre rezultate.«

Predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve je dal še zanikal, da so kakšne spremembe v jugoslovansko-italijanskih odnosih. Na vprašanje, če pomenijo kritike, ki so jim objavili nekateri naši časopisi v zvezi s slabim postopanjem italijanskih oblasti napram nekaterim našim turistom neko spre-

Sestanki pri Gromiku

Sovjetski zunanji minister se je večeraj sestel z vsemi tremi zahodnimi veleposlaniki — Gromikova tiskovna konferenca

MOSKVA, 18. apr. (Reuter). Sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko in britanski veleposlanik v Moskvi Patrick Reilly sta se danes 45 minut razgovarjala o pripravah za mednarodno konferenco na najvišji ravni. Kasneje se je sovjetski zunanji minister razgovarjal tudi s francoskim veleposlanikom Dejeanom.

Zunanji minister ZSSR Gromiko je danes na tiskovni konferenci izjavil, da so na zasebnih sestankih veleposlaniki ZDA, Francije in Velike Britanije v Moskvi govorili o nekaterih vprašanjih glede sestanka na najvišji ravni. Poudaril je, da Sovjetska zveza išče možnosti, kako bi skrajšala pot do tega sestanka in odstranila ovire. Dejal je, da je bil dosežen sporazum, da do gotove mere po diplomatskih kanalih prouče sestanka na najvišji ravni, toda teka proučevanja lahko trajajo tudi več mesecev in celo let. O teh vprašanjih se je razgovarjal tudi z zahodnimi predstavniki v Moskvi.

Gromiko je dalje dejal, da je

poletje, kadar se na radarju pojavijo predmeti, ki bi lahko bili balistične rakete. Ameriški generali sicer pravijo, da se letala vedno vračajo že, ko pridejo na pol poti, ko se pojasni, da je bil alarm napačen, toda sovjetski zunanji minister je postavil vprašanje, kaj bi se zgodilo v primeru, če bi ameriška letala nadaljevala svojo pot in se približala mejam Sovjetske zveze, misleč, da je bil v zraku le voden izstrelak in ne meteor. V tem primeru bi interesi zaščite sovjetskega naroda zahtevali od Sovjetske zveze nujne ukrepe za odstranitev nevarnosti, je dejal Gromiko. Če bi tudi sovjetska letala v podobne namene letela proti ZDA ali proti ameriškim oporiščem v drugih državah, bi se lahko zgodilo, da bi se dve eskadri srečali nad področjem Arktike in da bi v tem primeru bilo človeštvo zaradi pomote pahnjeno v atomsko vojno. Gromiko je nato poudaril, da je bilo človeštvo zaradi takih neodgovornih in provokacijskih akcij s strani vojaškega poveljstva ZDA doslej je nekajkrat na robu vojne. Ko je nato poudaril, da ZDA v trenutku, ko se pripravljajo sestanki predstavnikov držav na najvišji ravni, za zmanjšanje napetosti v svetu delajo proti interesom miru in mednarodnega sodelovanja, je dodal, da je sovjetsko zunanje ministrstvo o tej svoji nameravani akciji obvestilo tuje diplomatske predstavništve v Moskvi.

Sovjetski zunanji minister je negativno ocenil zasedanje vojnih ministrov držav članic NATO v Parizu, nato pa je izjavil, da bo SZ v Varnostnem svetu sprožila vprašanje ustavitve poletov ameriških bombnikov z atomskimi in vodikovimi bombami nad področjem Arktike, ker letijo proti mejam Sovjetske zveze. Poudaril je, da ameriška letala opravljajo take

Zastopstva »Lufthanse« in JAT

Beograd, 18. apr. (Jugopress). V Beogradu je podpisana pogodba o medsebojnem generalnem zastopstvu med letalsko družbo nemške Demokratske republike »Lufthansa« in Jugoslovanskim Aero-transportom. Razgovori so bili od 12. do 16. aprila. Delegacija »Lufthanse« je vodil dr. Arthur Pick, delegacija jugoslovanskega aero-transporta pa generalni direktor Milan Simonić.

Konferenca v Akri, na kateri so se prvič v zgodovini zbrale neodvisne afriške države, že sama po sebi zasluži polno pozornost. Upamo, da bo ta konferenca prispelvala medsebojnemu sodelovanju in krejitvi neodvisnosti afriških držav, s tem pa tudi krejitvi miru v svetu.

Predstavnik se je vzdrljal komentiranja članka, ki ga je danes objavil moskovski »Komunist«, ki kritizira program ZKJ. Tov. Petrić je dejal, da članka ni bral in da zato seveda o njem ne more dati izjave.

M. P.

V sredo 30. aprila ob 17. uri bo v Celju slavnostno odkritje spomenika padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja s celjskega področja. Spomenik stoji na Slandrovem trgu; njegova posebnost pa so reliefi, ki ponazarjajo borbo in povojno graditve, zmago. Spomenik je nastal po načrtih inž. arhitekta Navinška, medtem, ko so reliefi delo akad. kiparja Savinška.

SPAAK O DVOBOJU MED VZHODOM IN ZAHODOM

PARIZ, 18. apr. (Reuter). Generalni sekretar NATO Paul Henry Spaak je danes izjavil v Parizu, da se bosta Vzhod in Zahod, po njegovem mnenju, dvojevala na gospodarskem in ne na vojaškem poprišču, ker ni na nobeni strani državnika, ki bi si želel vojne.

V razgovoru s kakimi 30 novinarji iz držav, ki so članice NATO, je Spaak dejal, da ne more razumeti držav, ki se od-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ljubljana za kongres

(Nadaljevanje s prve strani)
jih poslali v Beograd. K predkongresnemu razpoloženju je precej doprinesla tudi razprava o programu ZKJ, ki so ga v nekaterih organizacijah res temeljito obdelali, ponekod pa še sedaj razpravljajo o njem.

V zvezi s pripravami za kongres je bilo organiziranih nad 100 različnih komisij, v katerih dela ogromno število komunistov. Značilno je, da je 600 najemnikov stanovanj prostovoljno ponudilo sobe za delegate. Vsak dan prihaja veliko število komunistov, ki nudijo pomoč pri delu v zvezi s kongresom. Skratka, mislim, da smo v pripravah za kongres dosegli zelo dobro razpoloženje med vsemi ljudmi v Ljubljani. To dokazuje tako spreminjanje lica Ljubljane, urejanje mesta, čiščenje, beljenje, odstranjevanje navlake in podobno. Ta dela so se razmahnila zelo na široko, v kolikor je pač vreme to dopuščalo. Prepričan sem, da se bodo v teh dneh vsi ti naporji še stopnjevali. Ogromno število članov organizacij ZKS in ve-

ganizacij, na katerem ne bi poleg svojih tekočih zadev razpravljali tudi o kongresu in dajali pobude za urejanje in izboljšanje najrazličnejših stvari v Ljubljani.

3. Ljubljana bo v dneh kongresa sprejela izredno veliko število delegatov in gostov. Kako sta pripravljena sprejem in nastanitev udeležencev kongresa in kdaj bomo lahko pozdravili prve goste?

Ljubljana bo v dneh kongresa sprejela nad 1800 delegatov. Domačih in tujih gostov bo nekaj sto, vendar števila tujih še ne vemo natančno. Nekateri tuji novinarji so že prišli v naše mesto. Verjetno bodo prvi delegati in prvi gostje prišli že v nedeljo, pretežno del pa bo prišel v ponedeljek. Vsi želimo, da bi se čim bolj počutili. Pet posebnih vlakov bo pripeljalo delegate poleg rednih vlakov. Na

kolodvoru nameravamo delegate sprejeti s pristno dobrodoščico v imenu Mestnega sveta ljubljanskega.

Prepričan sem, da bo naše mesto popolnoma opravilo zaupanje, ki mu ga je izkazal Centralni komite ZKJ s tem, da je Ljubljano izbral za kongresno mesto. Gotovo bodo ljubljancani s svojo prijaznostjo in kulturnim ponašanjem v dneh kongresa prispevali svoj delež, da se bodo udeleženci kongresa v Ljubljani čim bolj počutili in da bodo čim lažje opravljali naloge, ki jim jih bo zastavil kongres.

4. Kongres sam je gotovo največji dogodek v zgodovini Ljubljane. Kako menite, naj bi ljubljancani zlasti v dneh kongresa najlepše izpričali gostoljubnost svojega mesta? Mislim, da bo predvsem važno obnašanje ljubljancanov

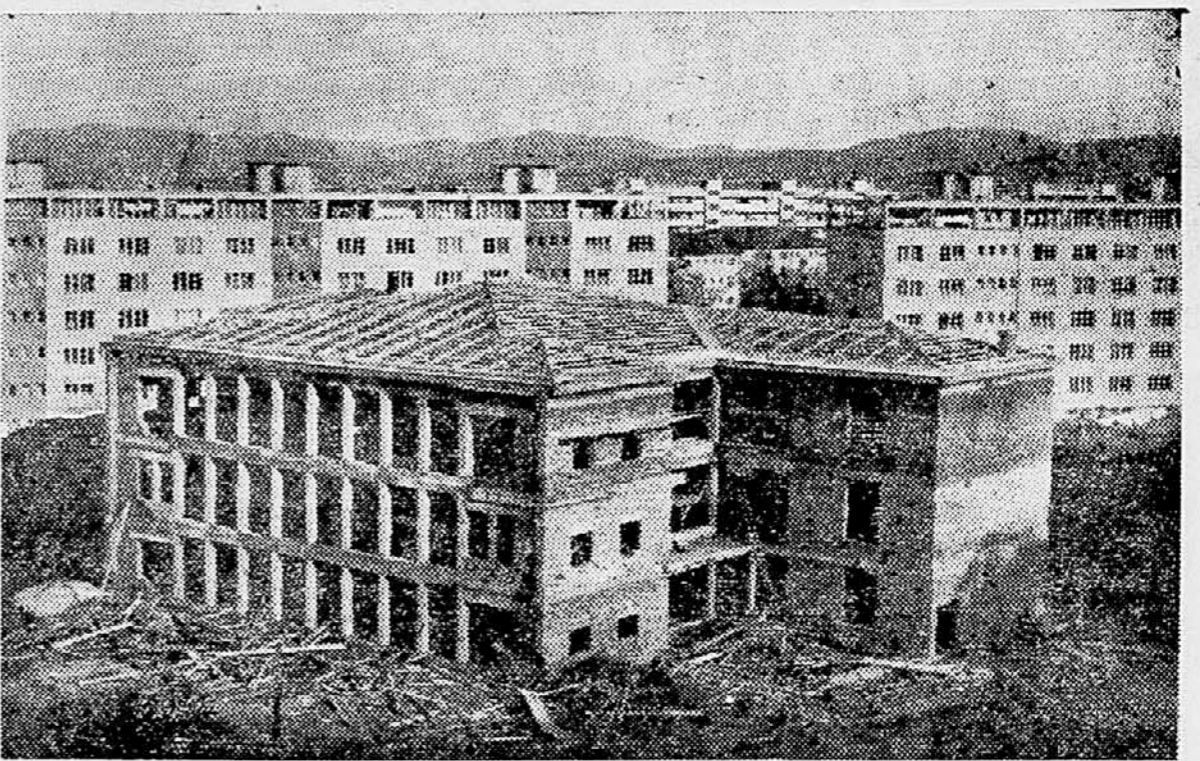
posod, kjer bodo prišli v stik z delegati, to je v stanovanjih, v restavracijah, pri kulturnih prireditvah, v trolejbusih itd. Vseposod, kjer se bodo srečevali z delegati, ki bodo imeli kongresne značke, bodo ljubljancani gotovo izpričali gostoljubnost našega mesta. Mislim, da jih k temu ne bo treba posebej vabiti. Z vsemi pripravami smo ustvarili tako vzdušje, da ljubljancani v stikih z delegati in gosti ne bodo razočarali.

Dotacije za oddih delovnih ljudi

Beograd, 18. apr. (Tanjug) Zvezni izvršni svet je izdal odločbo, po kateri se iz sredstev proračunskih rezerv izplača 300 milijonov dinarjev kot dotacija za izboljšanje pogojev za oddih delovnih ljudi in mladine. Ta sredstva se lahko uporabijo za zgraditev izletišč v okolici velikih mest in industrijskih središč ter za zgraditev, adaptiranje in opremo turističnih objektov, ki bodo služili za oddih delovnih ljudi in mladine.

Sredstva so razdeljena tako, da bo Srbija dobila 100 milijonov, Hrvaška 80, Slovenija 42, Bosna in Hercegovina 45, Makedonija 22 in Crna gora 11 milijonov dinarjev.

Denarna sredstva pa se morajo po tej odločbi uporabiti samo s pogojem, ako koristniki dobe prej za iste namene iz sredstev ljudskih republik in ljudskih odborov brez obveznosti povrniti prav tolikšen znesek, ki ga lahko uporabijo po tej odločbi, tako da zagotovi ljudska republika najmanj 60% tega zneska. Prošnji za nakazilo sredstev mora koristnik priložiti program za njihovo uporabo.

Na Savskem naselju v bežigradski občini rastejo nove stanovanjske hiše, ki naglo spreminjajo lice Ljubljane. Zdej se jim je pridružila še Šola, kateri so položili temelj že lani. Naglo je zrasla do strehe in bo nedvomno kmalu sprejela tudi solarje, ki morajo sedaj hoditi v bolj oddaljene šole.

BORČEVA JAVKA

Sredi mesta na Titovi cesti je te dni odprla založba »Borec« svojo novo okusno opremljeno knjižarno in poslovalnico »Javka«, kakor ji že zdaj pravijo. Po policaš so razvrstili razen izdaj same založbe »Borec« tudi vrsto drugih knjig in publikacij s tematiko NOB, zaenkrat v slovenščini, vendar naj bi se jim v bodoče pridruže tudi knjige s to tematiko iz vse države. Po stenah so razstavljene na ogled in prodajo slike in grafike partizanskih umetnikov s podobno vsebino.

Same prostore je sodobno in dekorativno opremil prof. Aco Dremež. Seveda je ta prodajalna, ki je prva te vrste v Sloveniji in Jugoslaviji sploh, samo zunanji izraz živahnosti in močno razširjene dejavnosti založbe pri glavnem odboru Zveze borecv Slovenije. Prav ob desetletnici izhajanja močno potrebne in priljubljene revije »Borec« se je pokazalo, da je treba intimno vez med nekdanjimi borci ter sistematično dokumentacijo iz NOB postaviti na še širše in trdnjše osnove, se pravi na izdajanje knjig. Prva knjiga nove založbe, koroškega borca Karla Prusnika »Gamsj na plazu«, je že izšla. Druša publikacija v tej zbirki bo knjiga talentiranega partizanskega pisatelja Boga Flandra - Klusovega Joža z njegovim celotnim »Bataljonom« ter življenjskim in analizo. Nedvomno tu koristne bodo tudi sledede publikacije - Partizanska pesmarica za moški zbor v redakciji prof. Radovana Gobca, pa prva knjiga iz serije ponatisov priljubljenih radiskih oddaj »Se pomnite, tovariši« in ponatis že poslega Petkovega fotografskega albuma »Pohod XIV. divizije na Stajersko«. K popularizaciji likovne umetnosti in vzgajanju dobrega okusa med širokimi sloji bo prispevala založ-

ba z izdajo likovne mape slovenskih slikarjev in grafikov s tematiko NOB, z izdajo umetniških voščilnic, koledarjev s ilustracijami iz slovenske umetnosti ter izdajo barvnih razglednic Slovenije. Prav založba »Borec« je nedvomno predvsem poklicana, da uredi: doslej čisto narejeno vprašanje umetniško dostojnih slik naših voditeljev za uporabo v javnih prostorih, uradnih solah in podobno. V tem letu bo založba izdala tri varietete podob predsednika Tita.

Pri vsem tem je značilno, da založba stalno dobiva obilico gradiva iz vrst članstva in bivših borecv sploh, s čimer se to dragoceno gradivo ohranja in postopoma objavlja. Na zadnji poziv za oddajo še neobjavljenih partizanskih pesmi je dobila n. pr. založba ne navadno veliko število pesmi. Od gradiva, ki ga še hranijo za objavo, naj omenimo samo zelo bogat in nadrobno pisan dnevnik Hinka Bratovca na okrog 1200 strani. Da bi dobila založba pri svojem delu čim bolj široke korone, so se izoblikovala po večjih občinah poverjenstva založbe »Borec« nedvomno pa tudi že dosedanj odmev med široko javnostjo dokazuje, da je nova založniška dejavnost naletela na razumevanje in odobravanje.

Za 15 milijard kupčij na zagrebškem velesejmu

Zagreb, 18. apr. (Tanjug) Doselej je bilo na mednarodnem spomladanskem velesejmu v Zagrebu sklenjenih za približno 15 milijard dinarjev kupčij. Ker bo večji del kupčij sklenjen proti koncu velesejma, ki bo odprt do 20. aprila, računajo, da bo skupna vrednost dogovorov znatno večja in da bo presegla lanski promet 28 milijard din.

Največ dogovorov so sklenila jugoslovanska podjetja med seboj, med njimi največ proizvajalci tekstila in tekstilne konfekcije v vrednosti okoli 5 milijard din, podjetja kovinsko-predelovalne industrije in strojegradnje v vrednosti okoli 3 milijarde dinarjev, večje dogovore za dobavo svojih izdelkov pa so sklenila tudi podjetja živilske in kemične industrije ter drugih industrijskih panog. Tudi obrtna podjetja, ki so se na tem sejmu uveljavila kot pomembno dopolnilo industrijske proizvodnje, so se pogodila za večje dobave svojih izdelkov.

Jugoslovanski uvozniki so sklenili doslej dogovore za dobavo tujih izdelkov za široko potrošnjo v vrednosti okoli milijarde dinarjev. To je prvi del

nakupov iz deviznih sredstev, ki so bila uvoznikom dana na razpolago pred spomladanskim velesejmom. Med jugoslovanskimi kupci je zlasti veliko zanimanje za inozemsko opremo za trgovino in gostinstvo.

Prav tako so na spomladanskem sejmu, ki je pomemben tudi za izvoz, sklenili večje dogovore za dobavo tujini, in sicer v vrednosti okoli 500 milijonov deviznih dinarjev. Velik uspeh so pri tem dosegla zlasti podjetja kovinsko-predelovalne industrije, ki so doslej sklenila skoro četrtino celotne vrednosti izvoznih dogovorov.

Končni podatki o poslovanju na sejmu bodo objavljeni ob koncu te mednarodne spomladanske prireditve.

Kulturno sodelovanje z ZSSR

S seje predsedništva Skupnosti jugoslovanskih univerz

Beograd, 18. apr. (Tanjug) Na seji predsedništva Skupnosti jugoslovanskih univerz, ki se je začela danes v Beogradu, so razpravljali o izvajanju konvencije o kulturnem sodelovanju Jugoslavije in ZSSR. Sklenili so, da bodo v okviru izmenjave univerzitetnih predavateljev in mlajših znanstvenih delavcev poslali letos v ZSSR 7 fakultetnih profesorjev, ki bodo 21 dni gosti sovjetskih univerz. Obenem bodo prišli v Jugoslavijo sovjetski profesorji, za kar je bil že sestavljen predlog. Razen tega je bil sprejet predlog, da se sprejme ponudba, po kateri naj bi 25 mlajših znanstvenih delavcev preživelo določen čas pod zelo ugodnimi pogoji na specializaciji v sovjetskih znanstvenih ustanovah oziroma na univerzah. Sklenili so, da bodo v bodoče posvetili večjo pozornost stalni in vsestranski izmenjavi znanstvenih publikacij s Sovjetsko zvezo.

Določili so tudi delegacijo zastopnikov jugoslovanskih univerz, ki bo odpotovala v Varšavo 10. maja. Delegacija bo vodil rektor beograjske univerze dr. Borislav Blagojevič. Obisk bo trajal 15 dni.

Ladja »Slovenija« v popravilu

Reka, 18. apr. (Tanjug) Motorno ladjo »Slovenija«, na kateri je nastal požar, bodo popravili v Casablanci, preden bo nadaljevala pot v Severno Ameriko. Tako je sklenila komisija »Lloydovega registra«, pri kateri je bila ladja zavarovana. Pri požaru v luki Casablanc članov posadke in potnikov niso utrpeli nobene nezgode. Se vedno ni znano, kolikšna je škoda. Doslej je znano, da je zgorel ves tovor v prvem ladjskem skladišču, v drugem skladišču pa je nastala škoda med šašenjem požara.

Predsedništvo je zatem razpravljalo o možnosti izkoriščanja sredstev iz okvira tehnične pomoči (okoli 200.000 do 225.000 dolarjev) za opremo znanstveno-univerzitetnih ustanov, za kar bodo izdelale predloge univerze oziroma fakultete po republikah. Ta sredstva naj bi se izkoristila »v popolno opremo največ dveh ali treh večjih znanstveno-univerzitetnih ustanov. Sprejet je bil tudi predlog, da se pošlje 25 do 35 mlajših znanstvenih delavcev, bodočih strokovnjakov, na študijsko izpopolnjevanje s stipendijami UNESCO v razne države. O njihovi izbiri bodo odločale univerze s študentskimi organizacijami. Glede dosedanje prakse studentov v tujini, so sklenili, da se v bodoče zboljša sodelovanje šole pri izbiri kandidatov in analizi njihovega bivanja oziroma dela v tujih državah in da odobrava odsele za sebnostno prakso izključno univerz.

Pri analizi rezultatov dosedanjih obiskov našega univerzitetnega osebja v tujini je predsedništvo ugotovilo, da je bila lani izmed 3456 predavateljev skoraj tretjina v tujih državah ali 951 profesorjev, asistentov in docentov. Statistično pomeni to skupno 147 let, 5 mesecev in 14 dni. Najbolj obiskane so bile Zahodna Nemčija, Francija, Avstrija, Anglija, Italija, Češkoslovaška in Svica. Seja se nadaljuje.

Iko število ostalih prebivalcev je v tej ali oni obliki angažirano v pripravah za kongres in v teh dneh smo pri vsakomur, na katerega smo se obrnili glede sodelovanja v pripravah, naleteli na polno razumevanje. To pa gotovo kaže razpoloženje ljubljancanov.

Prav gotovo so vse predkongresne priprave po svoje vplivale tako na organizacije ZK kot na organizacije SZDL in druge organizacije, da so stopnjevale svojo politično-organizacijsko aktivnost in po svoje prispevale k solidnejšim organizacijskim in političnim pripravam. V teh dneh ni bilo nobenega sestanka političnih or-

Poljsko-jugoslovansko sodelovanje v zdravstvu

Beograd, 18. apr. (Jugopress) Dne 5. maja se bodo v Beogradu začeli jugoslovansko-poljski razgovori o sodelovanju na področju zdravstva. Ti razgovori so predvideni s sporazumom o zdravstvenem sodelovanju med Poljsko in Jugoslavijo, ki je bil podpisan oktobra lani v Varšavi. Poljsko delegacijo bo vodila pomočnik ministra za zdravstvo dr. Boguslav Kožuški in dr. Aleksander Lah, na čelu jugoslovanske delegacije pa bo sekretar za ljudsko zdravje Zveznega izvršnega sveta dr. Herbert Kraus. Na sedemdnevnih razgovorih bodo določili oblike in obseg medsebojnega sodelovanja klinik, institutov, fakultet in drugih zdravstvenih ustanov obeh držav.

Pozivamo ustanove, gospodarske organizacije, hišne svete in lastnike hiš, da v počastitev VII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije razobesijo zastave na svojih hišah.

MESTNI SVET MESTA LJUBLJANE

Tekmovanje na višku

V predkongresnem tekmovalju dosega mladina delovnih brigad neverjetne delovne uspehe — Mladina na avtomobilski cesti tekmuje v vseh panogah dela in življenja

V predkongresnem tekmovalju dosega mladina delovnih brigad neverjetne delovne uspehe — Mladina na avtomobilski cesti tekmuje v vseh panogah dela in življenja.

Trebneje, 18. aprila. Prav te dni je po mnenju brigadirjev doseglo tekmovalje v počastitev VII. kongresa ZKJ svoj višek. Fantje in dekleta v brigadnih uniformah se pomenjujejo samo še o tem, kako bi v tekmovalju premagali svoje konkurentke. Organizacija tekmovalja je v vseh naseljih prav dobra. Verjetno pa prednjačijo pri tem v brigadnem naselju »Toneta Tomšiča« v Trebnjem. Stiri brigade talovadcev iz Srbije, Hrvaške in Bosne ter srbsko-jugoslovanska brigada so prave »sile« v delu in ureditvi naselij. Tekmujejo namreč na vseh področjih. Razen tega pa je partizanska brigada »Pinki« iz Vojvodine napovedala ostalim brigadam in naseljem posebno tekmovalje. To je »več« do bolj pozitivno delo. V seznamu tekmovalnih področij je na prvem mestu delo na

gradbišču. Partizanska mladinska brigada »Pinki«, ki je napovedala tekmovalje, ima pri tem največje uspehe. Normo so večkrat zaporedoma presegli kar za 100%. Za njimi pa ne zaostajajo trboveljska in trboveljsko-goriška brigada »Miha Marinko«, ki imajo tudi v delovnem poročilu normo presegli za 100%. Srbska partizanska brigada »Stevan Filipović« presega delovno normo kar za 80% povprečno. Sploh pa se preseg norm skoraj vedno vrtili okoli številke 80.

Deževne dni, ki ne morejo delati na gradbišču, izkoriščajo brigadirji za urejanje naselij in ostalo dejavnost. Zaenkrat ima najlepše urejen svoj del naselja hrvaška partizanska brigada »Ivo-Lola Ribar«, za njo pa ne zaostajajo mnoge druge brigade. Trboveljčani so na primer pred barako postavili k vlogu v rudnik podobnih hodnik in se jih tako že od daleč lahko spozna. Politično delo je ena izmed najvažnejših panog tekmovalja. Nekateri brigade se zberejo vsak dan na kratek sestanek, kjer

razpravljajo o tekočih političnih dogodkih, druge pa to opravljajo na vsakih 7 dni. V tem času obravnavajo tudi najvažnejša pogravanja iz osnutka programa ZKJ. Pogosto se pri tem razvije živahna razprava.

Zdravstva in tehnike v naselju »Toneta Tomšiča« niso zanemarljivi. Zlasti se tu odklikuje trboveljsko-goriška brigada »Miha Marinko«, kjer so imeli že več predavanj iz zdravstva, o avtomobilu, o električnih napravah in podobno.

Privpra brigadnih čerovov je prav tako ena izmed panog tekmovalja. Ena brigada pripravi program, druge pa ocenjujejo.

V okviru tekmovalja so tudi gostovanja v bližnjih vaseh. Zaenkrat je tu prva vojvodinska partizanska brigada »Pinki«, ki bo šla jutri v okolice vasi. Fantje in dekleta so pripravili lep program, s katerim bodo prav gotovo zadovoljili vasačene.

Tekmujejo še v tem, katera brigada prebere več časopisov, knjig, priredi več družabnih večerov, ima lepši stenar in drugo. Vsaka brigada ima tekmovalno komisijo, ki zbira posamezne rezultate. Ocenjujejo po točkah. Komisija naselja bo ob koncu tekmovalja s pomočjo teh rezultatov proglasila zmagovalno brigado.

Velik napredek elektroindustrije

Beograd, 18. aprila. (Tanjug) Na skupščini elektroindustrije so danes ugotovili, da je bilo lansko leto prelomnica v izpremembi: izbere in povečanju proizvodnje predmetov za široko potrošnjo. Tri kooperacijske skupnosti »Eka«, »Maris« in »Standar«, ki izdelujejo električne štedilnike, bojlerje, radiatorje, hladilnike in druge gospodinske predmete, so izdelale lani 1114 ton teh aparatov več kakor prejšnje leto. Ta naj-

bolj dinamična panoga jugoslovanske industrije proizvaja 25-krat več kakor pred vojno, lani pa je povečala proizvodnjo za 25 odstotkov v primerjavi z letom 1956.

Tako veliko povečanje proizvodnje in povečane zahteve trga po kakovostnejših izdelkih čedalje bolj zaostrojuje problem specializacije tovarn elektroindustrije, kakor tudi usposabljanja kvalificiranih kadrov. Da bi dosegla nameravano povečanje proizvodnje do leta 1961, bo ta panoga potrebovala še 1500 inženjrov in okoli 4000 tehnikov. Tudi o oskrbovanju s surovinami iz domačih virov so razpravljali na današnjem sestanku. Zaradi pomanjkanja tako imenovanih finih proizvodov barvaste in črne metalurgije, kakor tudi zaradi nezadostne količine izolacijskega materiala in pomanjkanja podjetij za izdelavo nekaterih sestavnih elementov mora elektroindustrija tega materiala uvažati sorazmerno mnogo. Zato so sklenili na skupščini, naj se združenja čim bolj zavzamejo za razširjenje domače surovinske podlage.

Na skupščini so ponovno načeli vprašanje sodelovanja elektroindustrije in elektroindustrije gospodarstva. Zaradi premajhnega stika med tema dvema panogama se še vedno dogaja, da pri gradnji elektroenergetskih objektov nekateri investitorji uvažajo opremo, ki bi jo lahko izdelali doma.

Sekretar Zvezne industrijske zbornice inž. Vlado Vujić je govoril o poslovnem združevanju kot novi obliki sodelovanja gospodarskih organizacij, kakor tudi o strokovnem usposabljanju kadrov in posebej v industrijske proizvodnje.

650 stanovanj za invalide

Beograd, 18. apr. (Tanjug) Letos bodo zgradili v Jugoslaviji okoli 650 stanovanj za vojaške vojne invalide. V ta namen bodo porabili 200 milijonov dinarjev iz sredstev, ki so jih kot lastnino Zveze vojaških vojni invalidov umaknili iz gospodarstva in so bili zamrznjeni pri Narodni banki ter so jih sedaj deloblokirali. Razen te vsote, ki jo bodo uporabili samo za participacijo 15 odst., bodo ostala sredstva za zgraditev teh 650 stanovanj dalj ljudski odbori s krediti Narodne banke.

Razpravljanje o stanovanjskih skupnostih

V četrtak je Komisija za družbeno upravljanje pri predsedstvu SZDL Slovenije razpravljala na svoji seji pod predsedstvom Vladimirja Krivica o problemih v zvezi z ustanavljanjem in razvijanjem stanovanjskih skupnosti v mestih in na vasi. V razpravi so sodelovali tudi zastopniki družbenih organizacij, ki so podali ustne pripombe k predlogu splošnega zakona o stanovanjskih skupnostih in tudi k predlogu statuta stanovanjske skupnosti Savskega naselja v Ljubljani.

Komisija je tudi ugotovila, da je treba delo političnih in družbenih organizacij v pripravah za ustanavljanje stanovanjskih skupnosti bolj vseljuditi.

Priprave za proslavo bitke na Sutjeski

Beograd, 18. aprila. (Tanjug) Računajo, da bo proslava 15. letnice bojev na Sutjeski, 4. junija na Tjentištu, prisostvovala okoli 55.000 ljudi. Med temi bo 3400 udeležencev v bojih na Sutjeski, 2000 članov družin na Sutjeski padlih borecv, 2000 članov Planinske zveze, 2000 tabornikov in planink, 3500 članov Počitniške zveze, 1000 članov TVD »Partizan«, 800 članov sindikatov, člani drugih družbenih organizacij in okoli 30.000 ljudi iz okoliških krajev.

Te dni bo sestavljen štab za proslavo, ki bo vodil vse priprave in tudi proslavo na Tjentištu. Začeli so tudi že urejati prostor za proslavo. Do 4. julija bodo zgradili skupno grobnico, v katero bodo prenesli posmrtno ostanke padlih na Sutjeski. Na kraju proslave bo določen poseben prostor za pregled preživelih borecv in za zborovanje, pa tudi za taborjenje organizacij, ki bodo sodelovale na proslavi. Izdelan je tudi že program za prihod na proslavo po železnici in z drugimi prevoznimi sredstvi, ker računajo, da bo promet preobremenjen zaradi velikega zanimanja za proslavo.

V počastitev 15. letnice bojev na Sutjeski bodo izročili v promet cesto Foča—Cernomo in v Foči odprli »Bolinšnico proletarskih brigad«.

Za proslavo na Sutjeski bodo organizirali pohode »Bratstva in enotnosti«, pri katerih bodo sodelovali člani posameznih organizacij iz vseh republik. Založniško podjetje »Večno delo« pripravila zemljevid operacij na Sutjeski, knjigo »Spomini preživelih borecv in popularno izdajo »O dogodkih v času V. sovražnikove ofenzive«. »Crvena zvezda« bo izdala brošuro »Dok Sutjeska voda teče...«, ki bo vsebovala glavno gradivo o Sutjeski.

Otroško okrevališče v Prunjavah slovesno odprto

Split, 18. apr. (Tanjug) Danes so v letovišču Promajni pri Makarski slovesno odprli novo otroško letovišče, ki so ga opremili s sredstvi švedske organizacije za skrbstvo otrok »Radda Barnen«. Letovišče je odprla soproga švedskega veleposlanika v Beogradu ga. Margarta Unger. Svečanosti so prisostvovali tudi podpredsednika društva »Radda Barnen« ga. Lina Lind iz Stokholma in vodja zdravstvene službe v Švedski g. Arneus. Za Jugoslavijo pa predsednica Sveta društev za skrbstvo otrok in mladine Branka Savić in generalni sekretar sveta Mila Bajalica.

Temeljni kamen otroškega okrevališča je postavila lani soproga predsednika švedske vlade Tage Erlandra ob njegovem uradnem obisku v Jugoslaviji. Okrevališče je zelo lepo urejeno in ima 14 paviljonov. Načrtovano lahko sprejme 200 otrok. V okrevališču je že prva skupina 14 otrok iz Slovenije in Vojvodine.

ba z izdajo likovne mape slovenskih slikarjev in grafikov s tematiko NOB, z izdajo umetniških voščilnic, koledarjev s ilustracijami iz slovenske umetnosti ter izdajo barvnih razglednic Slovenije. Prav založba »Borec« je nedvomno predvsem poklicana, da uredi: doslej čisto narejeno vprašanje umetniško dostojnih slik naših voditeljev za uporabo v javnih prostorih, uradnih solah in podobno. V tem letu bo založba izdala tri varietete podob predsednika Tita.

Pri vsem tem je značilno, da založba stalno dobiva obilico gradiva iz vrst članstva in bivših borecv sploh, s čimer se to dragoceno gradivo ohranja in postopoma objavlja. Na zadnji poziv za oddajo še neobjavljenih partizanskih pesmi je dobila n. pr. založba ne navadno veliko število pesmi. Od gradiva, ki ga še hranijo za objavo, naj omenimo samo zelo bogat in nadrobno pisan dnevnik Hinka Bratovca na okrog 1200 strani. Da bi dobila založba pri svojem delu čim bolj široke korone, so se izoblikovala po večjih občinah poverjenstva založbe »Borec« nedvomno pa tudi že dosedanj odmev med široko javnostjo dokazuje, da je nova založniška dejavnost naletela na razumevanje in odobravanje.

Te dni bo sestavljen štab za proslavo, ki bo vodil vse priprave in tudi proslavo na Tjentištu. Začeli so tudi že urejati prostor za proslavo. Do 4. julija bodo zgradili skupno grobnico, v katero bodo prenesli posmrtno ostanke padlih na Sutjeski. Na kraju proslave bo določen poseben prostor za pregled preživelih borecv in za zborovanje, pa tudi za taborjenje organizacij, ki bodo sodelovale na proslavi. Izdelan je tudi že program za prihod na proslavo po železnici in z drugimi prevoznimi sredstvi, ker računajo, da bo promet preobremenjen zaradi velikega zanimanja za proslavo.

V počastitev 15. letnice bojev na Sutjeski bodo izročili v promet cesto Foča—Cernomo in v Foči odprli »Bolinšnico proletarskih brigad«.

Za proslavo na Sutjeski bodo organizirali pohode »Bratstva in enotnosti«, pri katerih bodo sodelovali člani posameznih organizacij iz vseh republik. Založniško podjetje »Večno delo« pripravila zemljevid operacij na Sutjeski, knjigo »Spomini preživelih borecv in popularno izdajo »O dogodkih v času V. sovražnikove ofenzive«. »Crvena zvezda« bo izdala brošuro »Dok Sutjeska voda teče...«, ki bo vsebovala glavno gradivo o Sutjeski.

VREME
Napoved za soboto: Suho vreme z zmerno oblačnostjo, predvsem ponoči večje razjasnitve. Temperature ponoči okoli 0, v Prilomu okoli 5, najvišje dnevne do 15 stopinj Celzija.

J. C.

Izmenjava mnenj

Razgovori, ki jih je imel v Moskvi sovjetski zunanji minister Gromiko z veleposlaniki treh zahodnih držav, so povzročili izredno veliko zanimanje in sprožili številna ugibanja ali je to začetek razgovorov ali priprave za sestanek »štirih milih«. Sedaj je že jasno, da ti sestanki sodijo v okvir napovedanih diplomatskih posvetovanj v zvezi s konferenco na najvišji ravni. To pa seveda še ne pomeni, da so razlike v glediščih že odstranili. Znano je, da so ostale bistvene razlike v zvezi s pripravami za sestanek šefov vlad, tudi po odgovoru na sovjetski predlog, ki je prispel iz Londona, Washingtona in Pariza. Zahod prisojja pripravam za konferenco še vedno pomen preučevanja pogojev in možnosti za sklicanje konference predstavnikov Vzhoda in Zahoda, medtem ko Moskva ne povezuje tega sestanka z uspešni pripravljanih razgovorov. Moskva celo meni, da bi v primeru neuspeha bil razgovori na najvišji ravni prav tako nični in potrebni.

Koliko so posvetovanja v Moskvi z veleposlaniki treh zahodnih sil prispevala k zbliznanju dosežanih stališč je še težko reči, ker Zahod uradno še ni povedal svojega mnenja o teh razgovorih. V Moskvi so samo uradno potrdili, da takega načina pripravljanih razgovorov kot jih predlaga Zahod, ne morejo sprejeti, ker bi se lahko predolgo zavlekli. So pa znanost, ki kažejo, da sedaj skušajo najti kompromisno rešitev.

Sicer pa bi bilo brez pomena razpravljati in ugibati o tem, kako globoko so se razlike in podobno. Važno je, da se priprave pospešijo in čimprej bodo sklicali sestanek na najvišji ravni, tem bolje. Ker Moskva ni odgovorila nismeno na predloge Zahoda, lahko to smatramo kot željo pospešiti priprave. Nadaljevanje dopisovanja med Moskvo in glavnimi mesti zahodnih držav, bi sicer lahko kot doslej pozitivno vplivalo in omililo nasprotja stališča. Toda to bi samo zavleklo priprave in ni bilo manj učinkovito kot neposredni razgovori.

Kdor je zasledoval dosedanje priprave z izmenjavo sem med šefi vlad, se ne more znebiti vtisa, da popuščajo na eni ali drugi strani zelo počasi, kar ni v skladu s splošnim razpoloženjem v svetu in realnimi možnostmi. Čuti se še vedno nomanjanje dobre volje. V obdobju priprav za konferenco šefov vlad, bi se bilo treba izogibati resni, kar lahko negativno vpliva na mednarodno združbo. Konferenca zunanjih ministrov držav Atlantiskega paktu v Parizu brez dvoma ni mogla prispevati k zmanjšanju mednarodne napetosti in ustvarjanju vzdušja zaupanja.

Svetovna javnost zahteva čimprejšnje sklicanje konference predstavnikov Vzhoda in Zahoda, da bi prišlo čimprej do popuščanja mednarodne napetosti. Če bodo neposredni razgovori v Moskvi prispevali k zbliznanju stališč, bi bilo to za precejšnji uspeh in prvi korak proti asfaltni cesti do konferenčne mize, okoli katere bi se zbrali predstavniki Vzhoda in Zahoda.

Obeta se dolga kriza

Od našega stalnega dopisnika

PARIZ, 18. apr. (po telefonu). Odkar živi Francija v četrti republiki, se je znašla pred dvajseto vladno krizo. Ni torej nobenega razloga za neko večje razburjenje. Ker pa traja sedanja kriza šele tri dni, bomo čakali najbrž še precej dolgo, preden se bomo nehali ukvarjati s tem vprašanjem.

Prve prognoze so kazale na to, da bo predsednik Coty skušal čimprej obrniti to stran francoske zgodovine (če bi bilo to v Franciji sploh mogoče), danes pa je že jasno, da se je temu upanju odrekel.

Po svetih proceduralnih pravilih se mora Coty posvetovati z vsemi voditelji političnih skupin v skupščini in senatu, z obema predsednikoma komisij za zunanje zadeve in končno še z vsemi dosežanimi bivšimi predsedniki vlad, ki so sledili drug drugemu v času njegovega predsedovanja. Seznan ni ravno kratak in zato ni pričakovati, da bo ta defile končan pred nedeljo. Brez omahovanja lahko torej trdimo, da skoraj nismo

stopili se niti v prvo fazo. Zato bi bilo nesmotrno ugibati, ali se bo ta faza končala z določitvijo osebe, ki naj samo preizkusi teren ali pa že kar politika, ki naj bi praktično preizkusil svoje upanje.

Cotyjev sklep, ki so mu ga sugerirali mnogi, da naj stori svoj prvi korak šele, ko bo obvešen o rezultatih nedeljskih delnih kantonalnih volitev, je utemeljen in razumen, kajti ti rezultati bodo vsekakor pozitivni barometer, ki bo nesporno kazal klimatsko stanje v deželi. Stranka, ki se bo lahko pohvalila z največjim številom izvoljenih svetnikov, bi morda bila najbolj upravičena, da prevzame v roke upravno krmilo. To celo kljub temu, da navadno te volitve nimajo prvenstveno političnega značaja in da obljube in programi kandidatov pogosto niso v skladu s programi strank, katerim pripadajo. Toda v današnjih izrednih vojnih razmerah bi utegnile tudi te volitve odraziti izredni položaj.

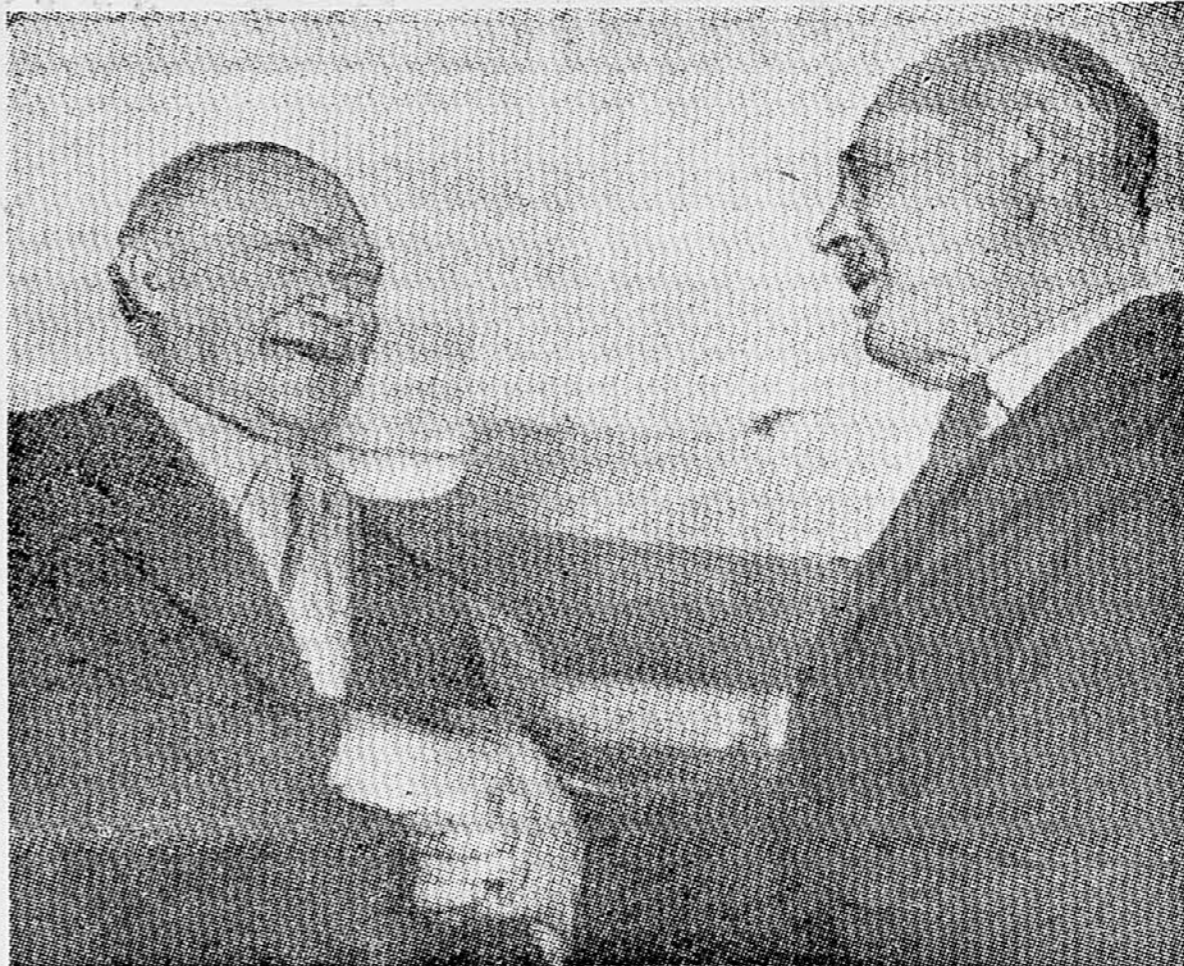
Ne glede na posledice javnega plebiscita, bi se Coty vendar moral najprej zateči k strankam, ki so vlado zrušile. Volitve bi torej lahko vplivale le na to, kako daleč v levo ali desno bo segel. Poznavalci razmer trenutno kategorično ne izključujejo nobenega od imen, ki se v dobi kriz redno povežejo na vrh lestvice: Pinay, Duchet, Bidault, Soustelle, Maurice, Jacquinet kot najbolj desna, ali pa Pflimlin, Mitterrand, Pleven kot najbolj »leva« rešitev.

Razumljivo, da so mnogi politični voditelji izgovorili tudi že bolj ali manj odločno in predprično tudi De Gaulleovo ime, toda nasprotuje socializem in komunistov je čimhitel, ki ga ne bi smeli podcenjevati. V gospodarskem pogledu ima

sedanja kriza svojo dobro in slabo stran. Slabo v tem, ker bi prav te dni morale biti razpisano državno posojilo, ki naj bi prineslo vladi 150 milijard. Pflimlin sicer trdi, da odlaganje razpisa trenutno še ne bo povzročilo tragičnih posledic, da bi pa do tega vsekakor prišlo v začetku poletja, če bi se kriza le preveč zavlekla. Ali je to samo prazna tolažba? Če brez krize je bilo francoskemu gospodarstvu to notranje posojilo skoraj življenjsko potrebno, če pa dodamo sedaj tem težavam še krizo — in kdo bi smel tačiti, da ta dogodek Francija vedno drago plača — potem smo skoraj prisiljeni dvomiti v točnost teh besed.

Dobro stran pa predstavlja odstranitev grožnje neomejene stavke rudarjev, ki naj bi se pričela prihodnji teden. V brezvladju ne bi smelo smisla pokreniti resnejšega stavkovnega gibanja, ker vlada v ostavki ni pristojna za reševanje takih vprašanj. Zato kaže, da so se sindikati odločili, da stavko začasno odložijo. Kapljica medu v čaši pelina, toda nič več kot to.

V. Hreščak

Adenauer in Macmillan v Londonu

Kupčija v belih rokavicah

(Od našega stalnega dopisnika)

LONDON, 18. apr. (po telefonu). Star angleški pregovor pravi, da je diplomacija kupčija, ki jo opravljajo v belih rokavicah. Pri tem je v boljšem položaju tisti partner, za katerim stoji bolj prepričljivi argumenti o moči njegovih pozicij. Verjetno je znani britanski komentator Crossman imel pred očmi prav to, ko si je poskušal zamisliti, s kakšnimi intimnimi občutki je stari kancler iz Bonna pred tremi dnevi stopil na britanska tla. Stopajči po rdeči kraljevski preprogi — prvi Crossman — se je kancler gotovo z nasmehom spominjal velike razlike od sprejema ob njegovem prvem obisku pred sedmimi leti.

Časi se spreminjajo in s tem pogosto tudi pozicije udeležencev. Če je tedaj Adenauer prišel zato, da bi prosil Britanijo pomoči, je bil sedaj povabljen zato, ker Britanija potrebuje njega. Čeprav je Crossman v tem primerjanju morda pretiraval, ker je resnica navadno neke v sredini, je vendar dejstvo, da je bonnski položaj v Atlantski zvezi in v zahodnoevropskih zadevah danes takšen, da sprejema Britanija svojega gosta kot popolnoma enakopravnega partnerja, s katerim lahko sklene na osnovi medsebojnega pogajanja koristne sklepe.

Ne pričakujemo — je rekel Macmillan v svoji dobrodošlici — da bodo posledica naših razgovorov veliki sklepi, toda upamo, da bodo pomagali odstraniti nerazumevanje in doseči soglasnost mnenj.

Seznam nerazumevanja med Bonnom in Londonom res ni tako majhen, toda kaže, da bi obema v sedanjem položaju koristil obojestranski sprejemljivi sporazum. Na dnevnem redu vseh razgovorov so bili trije glavni problemi: stroški britanskih čet v Zahodni Nemčiji, skupno tržišče v Evropi in nemški problem na konferenci na najvišji ravni.

V prvem vprašanju so Britanci odstopili od svojih zahtev, v drugem je Adenauer pristal, da bo pomagal, za tretje pa so našli formulacijo, ki je zadovoljila obe strani.

Bundestag odklenil predlog opozicije

Bonn, 18. apr. (Reuter). Zahodnonemški Bundestag je danes odklenil predlog opozicije, da bi neposredno razpravljali o socialnodemokratskem načrtu zakona, ki predlaga referendum o vprašanju atomske oborožitve zahodnonemških vojaških sil.

V imenu vladajoče krščansko-demokratske in krščansko-socialne unije je Willi Rasner izjavil, da o socialnodemokratskem zakonskem načrtu ne bodo razpravljali pred prihodnjim četrtkom. Izrazil je upanje, da se bodo pred tem socialni demokrati »Spametovali in opustili to zaroto proti ustavi. Socialni demokrat, profesor Karlo Schmid je zahteval, naj bi zakonski načrt takoj proučili, »ker je nemški narod vznemirljiv«.

Britanci so umaknili grožnjo, da bodo demonstrativno umaknili svojo rensko armado, če Bonn ne bo plačal zahtevanih 45 milijard dolarjev. Namesto tega bo Bonn z brezobremnim posojilom okoli 100 milijonov dolarjev, s katerim bo kasneje plačal svoje vojne nabave v Britaniji, kreditiral britanske devizne sklade. Britanci pa bodo verjetno postopoma zmanjševali svoje čete, toda »na tih«, brez javnih demonstracij.

Protiusluga, ki so jo dobili od Adenauerja, je njegova objava, da bo vplival na Francoze glede skupnega evropskega tržišča. Kot je znano, in kot pravijo sami Britanci, se ne morejo priključiti skupnemu tržišču, če ne bo ostali popolnoma ob strani. Zato je Macmillan predlagal ustvaritev svobodne trgovske cone, v kateri bi sodelovali tudi Britanci. Ovirja je nastopila s francoske strani. Francozi so namreč jezni zaradi »izdaje« koncu suezke avanture in so od-

Prvo zasedanje zahodno-indijskega spodnjega doma

Port of Spain (Trinidad), 18 apr. (Reuter). Danes bo tu prvo zasedanje predstavniškega doma novoizvoljene federacije Zahodne Indije. Nova federacija je sestavljena iz bivših posesti v Karibskem morju, ter je članica Britanske skupnosti narodov. Predstavniki doma bo danes izvolili prvega predsednika vlade nove federacije. Po splošnem prepričanju bo to mesto zavel parlamentarni šef federacije laburistične stranke Grantley Adams iz Barbadosa. Njegov izvolitvi nasprotuje katoliška stranka, vendar pa menijo, da ima kljub temu v predstavnikiškem domu, ki ima 45 sedežev, zagotovljeno večino.

TELEGRAMI

RABAT — Maroški kralj Mohamed V. se je začel posvetovati z voditelji političnih strank, da bi rešil vladno krizo, ki jo je povzročil odstop devetih ministrov, članov stranke Istiklal. Ta namreč noče sodelovati v vlad, nacionalne unije, za katero se ogreva kralj, in hoče samo osnovati vlado.

HAMBURG — Največje zahodnonemsko mesto Hamburg je doživelo najmožnejše demonstracije zadnjih let, ko je nad sto tisoč meščanov protestiralo v okviru akcije »boj proti atomski smrti«. Govorniki, med katerimi je bil tudi župan Brauen, poudarili, da ima prebivalstvo pravico neposredno odločiti o zadevah, ki so življenjskega pomena za državo.

NEW YORK — Britanski delegat na sedežu OZN je poslal Hammarskjöldu pismo, v katerem protestira zaradi domnevnega napada jemenskih sil na Adenski protektorat.

RIO DE JANEIRO — Predsednik Brazilije Kubitchek je sklenil odložiti vsa javna dela, ki so bila napovedana za tekoče proračunsko leto. Naročil je nižji organom, naj zmanjšajo izdatke na najmanjši obseg. Hkrati je bilo blokiranih mnogo proračunskih kreditov. Vsi ti ukrepi so naperjeni proti inflaciji.

WASHINGTON — Indeks življenjskih stroškov v ZDA je marca dosegel rekordno raven. V zadnjih 18 mesecih se je povečal za 16 točk, kljub nedavnemu upadanju poslovne dejavnosti.

BEIRUT — Predsednik libanonskega parlamenta Oseiran bo v soboto že tretjič v zadnjih nekaj tednih odpotoval v Kairo, kjer se bo sestal s predsednikom Naserjem in skušal vskladiti libanonsko zunanjo politiko s politiko ZAR.

REJKJAVIK — Islandski zunanji minister Gudmundson se je ostro obregnil ob ameriški predlog na mednarodni konferenci za pomorsko pravo v Ženevi, po katerem bi Island imel izključno pravico loviti ribe samo šest milj od islandske obale. »Za islandsko ljudstvo je to vprašanje življenja in smrti«, je izjavil zunanji minister in izrazil upanje, da bodo ZDA spoštevale interese zavezniske države.

Ce bo do konference res prišlo, potem se bo vprašanje varnosti v tej ali drugi obliki gotovo razpravljalo. Sporazum v resnici pomeni, da je Britanija prevzela obveznosti, da njeni predstavniki ne bodo sprejeli morebitnega načrta o evropski varnosti, ki bi akceptiral sedanjo razdeljeno Nemčijo.

Tridnevni razgovori med Adenauerjem in Macmillanom so se po prepričanju tukajšnjih opazovalcev zaključili brez bleščajočih odločitev, toda s sporazumi, ki v sedanjih okoliščinah lahko zadovoljijo obe strani.

Joža Vrhovac

Delo Komsomola

Zadnji dan kongresa je delegatom govoril Nikita Hruščev

Moskva, 18. apr. (Tanjug). Na večerajšnjem zasedanju 13. kongresa Komsomola je prvi sekretar CK KP SZ Hruščev govoril o zaslugah Komsomola v borbi za izgradnjo države.

V svojem govoru je posvetil posebno pozornost potrebam reorganizacije pouka v srednjih šolah in sistema sprejemanja študentov na fakultete in visoke šole. Hruščev je poudaril, da se mora vsa mladina že v srednjih šolah pripravljati na koristno delo v podjetjih, kolhozih in sovjehih. Poudaril je, da preteklo leto 640.000 učencev, ki so končali srednje šole, ni bilo sprejetih v visoke šole in na univerze. V zadnjih štirih letih pa je bilo 2.400.000 učencev, ki v srednjih šolah niso pridobili potrebnega znanja za proizvodnjo. Dodal je, da bi morali Komsomol, sindikati in ostale organizacije priporočiti mlade ljudi, ki bi lahko nadaljevali svoje šolanje na visokih šolah.

Hruščev je tudi izrazil prepričanje, da se bo letos na stotisoče mladih graditeljev pridružil tistim, ki so že na delu v vzhodnih področjih ZSSR.

Ko je govoril o mednarodnih vprašanjih, pa je poudaril, da je režim vsake posamezne države njena notranja stvar. Opozoril je na potrebo budnosti in

Letalski sporazum s Švedsko

Beograd, 18. apr. (Tanjug). V Beogradu je bil danes podpisan sporazum o letalskem prometu med FLRJ in Švedsko. V imenu vlade FLRJ je podpisal sporazum Batic Jovanović, direktor uprave za civilno letalstvo, v imenu švedske vlade pa Stig Unger, izredni in polnomočni veleposlanik Švedske v Beogradu.

Sporazum, ki je bil podpisan v Beogradu, daje možnost JAT in skandinavski letalski družbi SAS, da vzpostavita letalske proge, ki bodo vezale Jugoslavijo in Švedsko. Počajanja za sklenitev sporazuma, ki so potekala v Beogradu, so bila v vzdušju prijateljstva in medsebojnega razumevanja.

Heuss obišče Kanado

Bonn, 18. apr. (Reuter). Danes so uradno sporočili, da bo predsednik Zahodne Nemčije profesor Theodor Heuss 1. junija obiskal Kanado. Po štiridnevni obisku v Kanadi, bo zahodnonemški predsednik odpotoval v ZDA na povabilo predsednika Eisenhowerja.

Murphy in Beely pri Lloyd

London, 18. apr. (Reuter). Angloameriška posrednika v sporu med Francijo in Tunizijo Murphy in Beely sta danes obiskala britanskega zunanjega ministra Selwyna Lloyda. Murphy in Beely sta prispela v London sinoči, ker sta prekinila posredovanje zaradi odstopa francoske vlade. Murphy se namerava jutri vrniti v Washington.

Prvi dan razstave v Bruslju

Bruselj, 18. apr. (Reuter) Prvi dan je svetovno razstavo v Bruslju obiskalo nad 150.000 ljudi. Ta številka jasno govori o velikem zanimanju za razstavo. Čeprav je razstavni prostor še vedno veliko gradbišče, Velike koitone obiskovalcev, ki so hodili na razstavo, so v popoldanskih urah popolnoma zavrele promet med Brusljem in razstavo.

Strydomova zmaga

Johannesburg, 18. apr. (AFP). Po končanih rezultatih volitev v Južni Afriki je nacionalistična stranka Johanesa Strydoma, ki je sedaj na oblasti, dobila 106 mest v novem parlamentu. V zadnji skupščini je imela stranka 10 mest manj. Opozicijska združena stranka je dobila 50 mest, lahko pa računata še na sedem glasov neodvisnih poslancev, ki zastopajo domačine. Ostale manjše stranke niso dobile nobenega mesta v parlamentu.

Tržaške novice

Od našega stalnega dopisnika

TRST, 18. apr. Tržaška javnost je z zadovoljstvom sprejela vest, ki jo je objavila poluradna tiskovna agencija ANSA, da je rešen spor zaradi prepovedi vstopa v Trst dr. Borisa Zidariču. ANSA poudarja, da je bila prepoved preklicana »po pojasnitvi, ki jih je dala italijansko veleposlanstvo v Beogradu«. Agencija pa ne poroča o vsebini pojasnila, temveč le dodaja, da je sedaj »uradna udeležba Jugoslavije na tržaškem velesejmu zagotovljena, ker zanjo skrbijo prav dr. Zidarič, ki je tajnik Trgovske zbornice za Slovenijo.«

O zaskrbljenosti zaradi posledic ameriške recesije, je govoril na skupščini tržaških spediterjev njihov dosedajni predsednik dr. Caidassi, ki je bil nedavno imenovan za predsednika tržaške Trgovinske zbornice. Dejal je, da je te posledice opaziti v Italiji, zlasti pri lastnikih brodirjav, kar zahteva učinkovito obrambo prometa, da bi se tudi za prihodnost zagotovil trgovinski promet preko Trsta.

Vse kaže, da je volilna kampanja še daleč od svojega pravega razmaha. Volilni program tržaških krščanskih demokratov bodo verjetno objavili šele v nedeljo, ko bo o njem govoril nosilec tržaške liste prof. Scioli. Pač pa je tržaška federacija vladne stranke toliko bolj pohitela z okrepitevjo propagande in tisku. Večerja je namreč izšla prva tržaška številka beškega krščansko-demokratskega dnevnika »Il gaz-

zettino«. Trstu bo vsak dan posvetila kar tri strani. Očitno je, da tržaški »Picolo« ni zadoštev in morda tudi preveč vneta zagovarjal interese znotraj desnice in izven krščanske demokratičje. Pred dnevi pa je Fanfanijeva tiskovna agencija »Italia« začela izdajati tržaško izdajo svojega biltena tudi v slovenskem prevodu, ki ga radodarno deli levo in desno vsakomur, za kogar meni, da razume slovenski jezik. Zanimivo je tudi, da hoče učiti tržaške Slovence, kako se branijo koristi slovenske manjšine.

Včeraj je bila otvoritev prve pokrajinske razstave scenografije v občinski galeriji. Na razstavi sodelujejo tudi scenografiji SNG v Trstu Jože Cesar in Ivo Kufner. V ponedeljek pa bo v Trstu gostoval na povabilo »Societa dei concerti« Antonio Janigro s svojimi sodelavci iz Zagreba.

P. L.

UPOR V INDONEZIJU

Vladne čete prodirajo

Padel je Sungej Dare, kakor tudi let ališče v Tabingu — Dnevno povelje Nasutiona — Izjava Subandrija

DJAKARTA, 18. apr. (AFP). Po sporočilu radia Djakarta so vladne čete zavzele Sungej Dare, ki leži ob eni od poti, ki vežejo južno in severno Sumatro. Na drugi strani pa je kolona vladnih čet s področja Padanga zavzela letališče Tabing. Po poročilu radia Djakarta sta severna in vzhodna uporniška fronta prebiti, vladne čete pa nazadno napredujejo proti Indijskemu oceanu. Vladne čete so zavzele tudi vrsto manjših uporniških oporišč.

Tudi predstavniki indonezijske vojske je danes izjavili, da so vladne čete v severni sumatri še naprej napredovale proti gorskemu mestu Bukittinggu, ki leži okrog 60 km severno od Padanga. Bukiting je zadnje večje oporišče upornikov na severni Sumatri.

V dnevnem povelju, ki ga je danes izdal načelnik generalnega štaba indonezijske vojske Nasution, je rečeno med drugim, da so čete indonezijske vojske stopile v zadnjo etapo uničenja upornikov. Nasution je izjavil, da so na severni del Ceibesa, kjer je tudi upor proti vladi, izkrcali nove vladne čete. Ob zaključku svojega dnevnega povelja pa Nasution pravi, da je uporniki treba uničiti zato, ker so sodelovali s tujimi vojskami in se povezali s subverzivnimi elementi iz tulinne.

Indonezijski zunanji minister Subandrijo je danes izjavil, da pričakujejo prihodnji teden konca upora v Indoneziji. Subandrijo je včeraj prispel v Mani-

lo, kjer se bo razgovarjal s predsednikom Charlosum Garcia in filipiniskim zunanjim ministrom Seranom o vprašanih odnosov med Filipini in Indonezijo. Na tiskovni konferenci je indonezijski zunanji minister izrazil upanje, da bodo med Filipini in Indonezijo vedno obstajali dobri odnosi.

Konferenca v Akri

Rabat, 18. apr. (Reuter). Maroški zunanji minister Balafrej je zelo pohvalil konferenco neodvisnih afriških držav, ki je zdaj v Akri. Zaradi odstopa maroške vlade se je Balafrej vrnil v Rabat pred koncem konference. Odpotoval je iz Akre, ko se je na konferenci afriških držav začela razprava o Alžiriji. Minister za zunanje zadeve je dejal, da bo konference podprla boj alžirskega ljudstva.

Danes je posebnim pomočnikom zunanje ministra ZDA Johna Holmesa izjavil, da bodo

sklepe panafriške konference, ki jo je v Akri sklical predsednik Ghane Nkrumah, skrbno proučili vsi tisti, ki jih zanimajo politični razvij v Afriki. Po njegovem je konferenca dokazala to, da se afriški narodi vedno bolj zavedajo skupnih interesov, in poudaril, da ZDA ne poskušajo niti pognati tuje evropske države iz Afrike niti »povzročiti preuranjena osvobodilna gibanja na tej celini. Na koncu je Holmes poudaril, da stališče ZDA do afriškega nacionalizma »ne bi smelo povzročiti nobenega nesporazuma«.

Guatemalski protesti v Hondurasu

Guatemala City, 18. apr. (Reuter) Guatemala je sinoči protestirala pri britanskih oblasteh v britanskem Hondurasu zaradi postopka kolonialnih oblasti proti predsedniku vlade Idigorasu. Oblasti so namreč v nekem obmejnem kraju ukazale predsedniku Idigorasu, ki je prišel na obisk v to mesto, naj se takoj vrne na ozemlje Guatemale. Britanske oblasti pravijo, da do incidenta ne bi prišlo če bi bil obisk predsednika Idigorasa javljen vnaprej.

Živahne razprave in pestri volilni izidi

Volitve v delavske svete

Priloge na volitve v delavske svete in doslej opravljene volitve novih delavskih svetov v mariborskem okraju so razgibale delo sindikalnih organizacij v podjetjih in občinskih sindikalnih svetov. Volitve v delavske svete so večinoma potvrdile dosedanje vodstvo v vseh podjetjih so bili predvolilni sestanki in konference, na katerih so razpravljali predvsem o gospodarjenju, zaključnih računih, tarifni politiki in družbenem planu. Na področju občinskega sindikalnega sveta Maribor-Center so bile razprave o gospodarjenju kakor tudi poročila zelo kritična in objektivna. Pri podjetju »Tobak« so zahtevali, naj delavski svet poroča o svojem delu na drugem sestanku, ker na prvem sestanku ni bilo poročila. Občinski sindikalni svet je ugotovil, da sindikalne podružnice oz. njihova vodstva premalno skrbijo za zakonito izvajanje tarifnega pravnika in ostalih zakonitih predpisov v posameznih podjetjih. Pri spremembah tarifnih pravnikov odločajo večinoma upravni odbori in delavski sveti brez sindikalne podružnice in vednosti kolektiva. Pri dobovanju o ukinitvi in ustanovitvi novih delovnih mest sindikalne podružnice v večini primerov sploh ne sodelujejo. V mnogih podjetjih želijo spremeniti delovna mesta samo zato, da bi opravljali višje tarifne postavke. Tako je predložilo

podjetje »Seme« občinskemu ljudskemu odboru v potrditev spremembe skoro vseh delovnih mest, in sicer takole: ukine naj se dosedanje delovno mesto upravnika z dosedanjim tarifno postavko 21.000 din ter uvede novo delovno mesto direktorja s tarifno postavko 30.000 din, ukine naj se delovno mesto računovodje s tarifno postavko 17.000 din ter uvede novo delovno mesto šefa računsko-gospodarskega sektorja s tarifno postavko 23.000 din itd. Podoben primer je v podjetju »Kemikalije«, kjer so ukiniteli delovno mesto šefa skladišča kemikalij ter postavili novo delovno mesto poslovodje skladišča kemikalij z večjo tarifno postavko.

Doslej so v vseh občinskih podjetjih postavili enotne in enotne kandidatne liste. V podjetju »Milin in testenine« ter pri Avtoobnovi so vložile kandidatne liste tudi skupine delavcev, vendar jih je članstvo zavrnilo na množičnih sestankih. Na področju občinskega sindikalnega sveta Maribor-Tabor so delavci zadovoljni z načinom razprav pred volitvami DS, saj se tako podrobno seznanijo s poslovanjem podjetja. Sestanki so povsod dobro obiskani ter delavci posegajo v razprave in dajejo koristne predloge. V 22 kolektivih je sodelovalo v razpravah 83 odstotkov zaposlenih delavcev. Premišljevali so se začeli popravljati v podjetju za popravilo strojev. Podjetje za vzdrževanje proz in nekaterih drugih podjetjih. Na revizijo se pripravljajo tudi v Tovarni volnenih in vignolnih izdelkov, Predilnici in tkalnici, Delavnici železniških vozil »Boris Kidrič« in drugod. Premije za januar, februar in marec so podjetja izplačevala samo v višini 50 odstotkov od formiranega sklada za premije, vskladija so namreč uredbno izplačevanje premij, da ni vsega prekorajša 20 odstotkov tarifne osnove.

Svoj delavski svet si je izvolil tudi delovni kolektiv podjetja Impol v Slovenski Bistrici. V pripravah na volitve so imeli vrsto predvolilnih sestankov ločeno po posameznih obratih. V razpravah so govorili tudi o premijah, Ugotovili so, da nekateri premijske osnove

niso realne ter da je prevelik strošek premiranih delovnih mest, ki niso vezana neposredno na proizvodnjo. Pri tem so mišljenji predvsem vzdrževalni obrati, katerim ostali obrati odredajo pravico do premij. Norme ima podjetje zadovoljivo urejene, vendar jih bodo morali popraviti v mehanskem laboratoriju, kjer jih zelo visoko presega. V tem laboratoriju imajo sedaj izkustvene norme, ki jih nameravajo spremeniti v tehnične. V novi delavski svet so izvolili 17 mladih delavcev ter od štirih predlaganih žena samo eno.

V Tovarni meril v Slovenjem Gradcu so prav tako že opravili volitve delavskega sveta. Delavski svet za predvolilni sestanki ni pripravil poročila. Pri volitvah so izpadle predvsem žene in mladi delavci, kar kaže na določene pomanjkljivosti v sindikalnem delu. Izvršni odbor sindikalne podružnice v Elektro-Slovenji Gradec je po prej obnavljal kandidatno listo, katero pa je delovni kolektiv odklonil in zahteval, naj vsak obrat samostojno predlaga svoje kandidate. Sestava kan-

Obratovali je začela nova luščilnica riza

V Delčevu v vzhodni Makedoniji je začela te dni poskusno obratovati moderna luščilnica riza, ki je prvi večji industrijski objekt v tem kraju. Poleg Kočana in Strumice predstavlja Delčevo okoli najbolj razvito področje na pridelovanju riza v Makedoniji.

Nove naprave za povečavo fotografij

Naša fotografska industrija kaže lep uspeh. Filmi tovarne »Fotokemika« in fotografski aparati tovarne »Ghetaldusa« so zelo upoštevani, zlasti novi fotografski aparati »Regula I«, »Regula II« in »Regula III« za normalni film. Nov proizvod »Ghetaldusa«, ki je razstavljen na Pomladanskem velesejmu, je aparat za povečavo normalnih filmov z objektivom 1:4-f=50, 55 milimetrskim kondenzorjem in 75 vatno žarnico. Ravnarjem z aparati je zelo enostavno. Tudi bodo že v prodaji.

Trg s kmetijskimi pridelki

Zaradi stalnega deževja primanjkuje zelenjave celo na Koprskem, ker kmetje ne dobi in dinstu ne marajo polirati pridelka. Če bi se vreme izboljšalo in postalo sončno vsaj nekaj dni, bi bilo zelenjave kaj kmalu dovolj in to po primernih cenah. Na trg živine na Koprskem vpliva negativno, da poseže vmes Zadruga poslovna zveza v Bistriki, ki zahteva, da gre ves odkup preko nje; seveda z maržo 2-3 din.

Zažoge krompirja v mariborskem okraju znašajo okrog 300 vagonov, ki jih bodo prodali večinoma v Italijo. Govedina se je v tem tednu v mariborskem okraju prodala, med tem ko je podjetje »Roz« ocenilo svinsko prekajeno svinjo za 40 dinarjev pri kilogramu (od 510 na 500). Prav tako so znižali ceno nekaterim vrstam tolnjih klobas od 16 do 20 dinarjev pri kilogramu.

Penudba prašičev na Dolenskem je precejšnja, povpraševanje pa ni veliko.

Okraj	Cena pri KZ	Cena na drobno	Cena na debelo
KROMPIR:			
Maribor	9	12	10
Trbovlje	11,50	14	12
Koper		13-15	13
FIZOL:			
Maribor	46-75	64-95	58-86
Trbovlje			
(enebarvni)	85	95	85
(mešani)	70	80	
Novo mesto	70	80	
(enebarvni)	70	80	
(mešani)	55	65	
CERULA:			
Maribor	25-30	45	32-35
Trbovlje	40	50	45
Koper	15	20-30	18-25
ČESIBOR:			
Maribor	100	130	115
Koper	120	160	
RADIČ:			
Maribor	150	125	
Trbovlje	100		
Koper	190	120	
SOLATA:			
Maribor	125	160	145
Trbovlje			
(ledenka)	180	160	
Koper	100	130	110
CVETACA:			
Maribor	45	60	52
Trbovlje		60	48
GOVEGO			
SREDNJE KVALITETE:			
Maribor	130-160	250-290	
Trbovlje	123-155	250-280	
Novo mesto	125	290	
Koper	145-155	280	
TELETA:			
Maribor	180-200	320-350	
Trbovlje	183-230	280-320	
Novo mesto	200	330	
Koper	215-220	320	
PRAŠIČI:			
Maribor	200-220	360-400	
Trbovlje	224-235	350-400	
Novo mesto	220	420	
Koper	220-225	450	
JAJCA:			
Maribor	12	15	14
Trbovlje	11,50	14	12
Novo mesto	11,50	13	
Koper	15	17	
MLEKO:			
Maribor	17-23	36	
Trbovlje	21-28	36	
Novo mesto	21	32	

Vozniški tečaj v brigadah

Novomeško avtomoto društvo je prevzelo vodstvo tečajev za vozače raznih motornih vozil v treh mladinskih naseljih: v Karteljevem, Sentjurju in Lukovku. Za praktični pouk je društvo prejelo od Avto moke zveze Slovenije več koles, 9 mopedov, dva motorja rollerja, en avto, za razpolago pa ima tudi dva traktorja. Društvo ima v vsakem naselju po enega stalnega inštruktorja za voziške tečaje. Znanje za te tečaje je med mladino izredno veliko. Prav vsi se hočejo pridružiti upravljalca z motornim vozilom.

Dokler je bilo blato okrog barak, brigadirji niso mogli dosti misliti na zunanji izgled svojega naselja. Ko pa je naposled le pokukalo sonce, so se pridno lotili dela in okrog barak bodo kmalu uredili pravcati park, kjer bo dovolj zelenja in cvetja. — Posnetek je iz naselja »Majde Silce« v Prilepah pri Brezicah.

Absolventi delovodskih in mojstrskih šol ustanovljajo svoje združenje

V nedeljo se bodo v dvorani kina Litostoj v Ljubljani zbrali absolventi vseh delovodskih in mojstrskih šol, da se udeležijo ustanovnega občnega zbora svojega združenja. Nova organizacija Združenja absolventov bo imela za eno od svojih nalog tudi to, da bo skrbelo za pravice absolventov, ker doslej še ni bilo samo mesto mojstrske šole točno določeno v današnjem, niti v bodočem šolskem sistemu. Zato se nekateri absolventi upravičeno pritožujejo, da ne uživajo niti tistih pravic, ki jih imajo pomočniki, ki niso obkrožili delovodske šole.

Danens je skoraj nad 2500 absolventov delovodskih in mojstrskih šol, ki so absolvirali na tehniški srednji šoli v Ljubljani. Tudi v praksi so se že uveljavili, zlasti kot praktični tehniki, v najrazličnejših panogah. Tako delajo kot samostojni stavebniki, elektrotehničarji, zidarji, mizarji, strojni, zaproseni pa so v raznih tovarnah, elektrarnah in na tehničnih pisarnah kot inženirji, tehnologi, normirni, kontrolorji itd. V prosvetno znanstveni službi so

stroskimi šolami pri izdelavi učnih načrtov v teh šolah, državnim organom, gospodarskim in družbenim organizacijam pa bo delalo tudi strokovna menjava, navedbe in predloge pri izvajanju gospodarskih nalog. Njegova naloga pa bo tudi, da bo s pomočjo oblastvenih forumov posredovalo primerne zaposlitve, ki bodo ustrezale strokovni izobrazbi in sposobnosti. K. K.

ZE POL LETA NIMAJO GROBARJA

Na pismo uredništvu Marije Detele, Trnovce L., Medvode, objavljeno v našem listu 12. aprila 1958, je Občinski ljudski odbor Medvode poslal daljše pojasnilo. Občinski ljudski odbor se je v tem pojasnilu med drugim čutil, kako da Detela Marija ni mogla pravilno sproščiti Občinskemu ljudskemu odboru primera glede izkopa jame, če je videla, da so nastopile težave. Občinski ljudski odbor bi bil vsekakor sposoben urediti vse potrebno v zvezi s pogrebom. Trditve, da se ni moglo to opraviti zato, ker so sluzajno uveljavili, je brezpredmetna, ker bi potem vsi so-

claini podpisanci, ki so umrli na območju Občine Medvode ne bili pokopani. Na koncu pravi Občinski ljudski odbor v svojem pojasnilu tudi, da je takoj, ko je zvedel od matricarja za smrt pokojnega Detele, nakazal enkratno podporo v znesku 10.000 din. Predvsem z namenom, da se uredi vse potrebno za pogreb.

PISMO UREDNIŠTVU

Več kontrole v mesnicah

Ze nekaj let kupujem meso pri mesarskem podjetju »Mesnine« na Titovi cesti 73. Pri vsakem nakupu moram paziti, da mesar k telečjemu mesu ne prilozijo govejih kosti ali h govejemu mesu celo starih in smrdljivih.

Ko sem prve dni aprila kupoval meso, sem opazil, da kosti spet niso take kot bi morale biti. Svoj pomislek sem glasno izrazil mesarju, pa me je zavrnil. V lokalu, polnem ljudi, nisem hotel povzročiti hrupa in sem se zadovoljil z mesarjevimi odgovori. Ko sem prinesel kuinjeno meso domov, sem ugotovil, da je od 80 dkg plačane govedine priklade, kar 22,5 dkg, in to je močno smrdeljevo. Ker zaradi ženske bolezni ne morem biti dolgo odsoten, nisem mogel odnesti mesa v sanitarno inšpekcijo.

Smatram, da je nujno potrebno posvetiti mesarskim obratom več pozornosti. Sanitarna inšpekcija naj temeljito pregleda mesnice ter tako zagotovi potrošnikom nakup zares svežega mesa.

I. N., Ljubljana

VESTI GLAVNEGA ODBORA RDEČEGA KRIZA

Na podlagi 11. člena Zakona o Jugoslovanskem Rdečem križu in po sklepu Centralnega odbora J.R.K. bo letošnji Teden J.R.K. od 4. do 11. maja z geslom »Vsestranost v delu R.K.« Teden ima za vsa področja delovanja R.K. propagandno delovni značaj. 8. maj v tednu je mednarodni dan RK (ustanovitelju mednarodnega

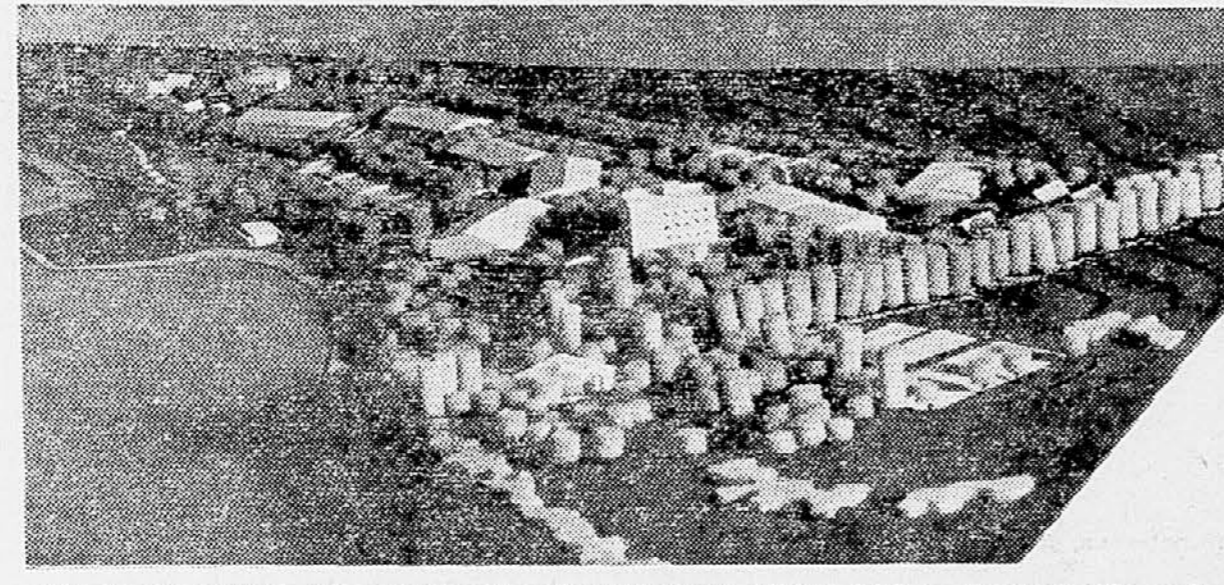
R.K. Henrija Dunanta) in dan posvečen Pomladku R.K. Organizacija RK se tudi v Sloveniji skupaj z drugimi množičnimi organizacijami skrbno in vestno pripravljajo za čimvečji uspeh Teda.

Občni zbor Glavnega odbora RKS bo po sklepu zadnjega pleturna 16. in 17. maja tega leta v Ljubljani v prostorih Kluba poslancev, Puharjeva ul. 1. Priprave za občni zbor so v teku.

Skupščina CO J.R.K. bo 30. in 31. maja v Beogradu.

V počastitev in spomin na zaslužno pokojnico Ano Zihelovo je Izvršni odbor RKS sklenil, da pošlje letos na svoje stroške pet otrok v mladinsko klimatsko okrevališče na Debeli rtič — Okrevališče, ki je še v gradnji, bo začelo delovati s prvo izmenjo 21. maja pod ugodnimi šotri in s prvovrstno oskrbo. Vseh izmen bo pet.

Javno žrebanje denarne loterije GO RKS, katere čisti dohodek je namenjen za gradnjo okrevališča Debeli rtič, bo 11. uradno 20. tega meseca ob 11. ur v Ljubljani, Kidričeva ulica 5. priložje.

Maketa mladinskega klimatskega okrevališča Glavnega odbora RKS na Debelem rtiču pri Koprju.

Za zaposlovanje invalidov v Kranju

Novoustanovljeni zavod že zaposluje 80 oseb z zmanjšano delovno sposobnostjo

V vseh večjih mestih in industrijskih središčih je zaposlovanje oseb z zmanjšano delovno sposobnostjo precej socialni in družbeni problem. Osebe, katerih delovna sposobnost je zmanjšana s tem, da imajo skrajšan delovni čas, ali pa so od zdravnikov odrejane za lažja dela, za katera nimajo kvalifikacij, namreč zelo težko najdejo primerna delovna mesta in so navadno mesece ali celo leta na spiskih trenutno nezaposlenih pri posredovalnicah za delo. Podjetja zelo nerada nastavljajo osebe z zmanjšano delovno sposobnostjo, ker takih delovnih mest ni mnogo in so navadno že popolnoma. Vključiti osebe z zmanjšano delovno sposobnostjo v normalni proizvodni proces pa predstavlja za podjetje problem. Da se proizvodnja na teh mestih ne bi mogla nemoteno odvijati. Posredovalnice za delo so v takih primerih v zelo težkem položaju in morajo tem trenutno nezaposlenim osebam, če izpolnjujejo predpisane pogoje, izplačevati mesečne oskrbine. Ki bremenijo proračun občine. Podobno kot v Ljubljani, Ptuj in nekaterih drugih mestih, so tudi v Kranju konec prejšnjega leta nastal problem z ustanovitvijo Zavoda za zaposlovanje invalidov, v katerem že sedaj dobi primerno zaposlitev in plačilo nad 80 oseb z zmanjšano delovno sposobnostjo. Ustanovi-

tev zavoda se je že v teh nekaj mesecih pokazala kot ekonomsko in socialno utemeljena. Januarja lani je namreč posredovalnica za delo v Kranju izplačala 106 tisoč dinarjev kot oskrbine trenutno nezaposlenim osebam, decembra pa je prav zaradi delovanja zavoda ta znesek znašal okrog 50 tisoč dinarjev. Moralni uspeh, ki se kaže v tem, da so osebe z zmanjšano delovno sposobnostjo dobile dolgo iskano primerno delo in so s tem prenehale biti družilo v breme, pa je seveda mnogo večji in ga v denarnih enotah ni mogoče izraziti.

ZE SEDAJ — TRI IN POL MILIJONE MESEČNEGA PROMETA

Zavod za zaposlovanje invalidov v Kranju je zaenkrat začel dve vrsti dejavnosti — izdelovanje papirnatih vreč in otroške konfekcije. Čeprav je vse šele v začetkih, saj je bil zavod ustanovljen šele pred štirimi meseci, že sedaj znaša mesečni bruto promet okrog tri in pol milijone dinarjev. Oddelek za izdelovanje papirnatih vreč ima že sedaj toliko naročil, da jih bo s sedanjim zmožnostjo komaj v polnem drugem mesecu lahko opravil. Tudi z otroško konfekcijo se zavod že uspešno uveljavil v vsej Sloveniji in tudi komaj zmaguje na ila. Z lično izdelano otroško konfekcijo, ki je

sicer v naših trgovinah tako primanjkuje, so zadovoljna trgovska podjetja in tudi potrošniki. Osebe z zmanjšano delovno sposobnostjo imajo pri zavodu lep vir zaslužka in najbolj pridni so pri izdelovanju papirnatih vreč zaslužili do 12 tisoč, pri otroški konfekciji pa celo do 18 tisoč dinarjev mesečno. Papirnatih vreč in otroško konfekcijo pa zaposleni izdelujejo doma iz pripravljene in ukrojenega materiala.

OTROŠKA KONFEKCIJA — KONJICEK ZA VARNOST

Pomanjkanje otroške konfekcije in pretežno ženska delovna sila Zavoda sta bila glavna črna nitelja, da so se v zavodu odločili za to panogo, v kateri so do sedaj že dosegli lepe uspehe in jim vedno nova naročila narekujejo razširitev proizvodnje. Dejstvo je, da je otroške konfekcije v naših trgovinah zelo malo, v slabi izbiri in kakovosti in po sorazmerno visokih cenah. Konfekcijske tovarne tožijo, da se jim ne izplača izdelovati otroške konfekcije, ker delajo v zgubo, a v kranjskem zavodu zaposleni tu lepo zaslužijo in je njihova lično in okusno izdelana konfekcija znatno cenejša od ostale. Vzrok temu je prav gotovo iznajdljivost in prizadevanje mladega delovnega kolektiva, ki uporablja vse svoje, sicer skromne možnosti za okusno in

kakovostno izdelavo otroške konfekcije.

Stirje krojači v tesnih prostorih zavoda krojijo tkanine po naročenih merah, a preko petdeset zaposlenih žensk z zmanjšano delovno sposobnostjo na svojih domovih iz ukrojenega materiala šivajo lične otroške blačke, plaščke in perilo. Samo 20 med njimi je kvalificiranih šivilj, vse ostale pa so priučene, a vsaka, preden dobi delo, mora v zavodu sešiti kos otroške konfekcije in pokazati svoje znanje. V načrtu ima več tečajev za šivilje, ki bodo že v najkrajšem času. Poleg izdelovanja otroške konfekcije po naročilih trgovske mreže, izdelujejo zavodove šivilje za male prebivalce Kranja oblečke tudi po meri in to tudi iz starih, obrnjenih tkanin.

Zelo so ustrezni zavodu za zaposlovanje invalidov tudi nekateri kranjske tekstilne tovarne, ki mu dobavljajo po nižjih cenah tekstilno blago s tovarniškimi napakami. Predvsem tovarna v Zupzah, »Intex« in »Ibi« so pokazale veliko razumevanje, dočim pri nekaterih drugih še niso uspeli. Krojači v zavodu iz takih tkanin krojijo otroško konfekcijo tako, da se tovarniške napake sploh ne vidijo, zato pa so lahko njihovi izdelki tudi cenejši.

Zavod za zaposlovanje invalidov v Kranju ima sedaj majhne

prostore, ki zelo ovirajo razširitev njihove dejavnosti. Vendar imajo že obljubljene nove, večje prostore, tako da bodo lahko zaposlili vse osebe z zmanjšano delovno sposobnostjo na področju Kranja. Povečali bodo oddelek za izdelovanje papirnatih vreč, otroško konfekcijo bo čez tri mesece izdelovalo že preko 100 šivilj, ustanovili pa bodo še nekaj novih obratov. V novih prostorih bodo uredili moderno pralnico in sušilnico za perilo, zraven pa bo tudi krpalnica za perilo in nogavice. Tudi popravilnico za čevlje nameravajo ustanoviti. Vse pa tako kaže, da jim bodo predpisali polne družbene dajatve, katerih pa bi zavod ne zmogel. S tem bi bili seveda izenačeni z industrijo, čeprav so tu zaposlene osebe z zmanjšano delovno sposobnostjo. Vendar upajo, da bo le ostalo pri dosedanjem minimalnem obdobju, ker se bo le tako zavod lahko uspešno razvijal. Z novimi poslovnimi prostori bo zavod lahko dajal zaposlitev okrog 300 osebam z zmanjšano delovno sposobnostjo, a mesečni bruto promet bo znašal kakih 7 milijonov dinarjev. S tem osebe z zmanjšano delovno sposobnostjo v Kranju ne bodo več socialni problem, ampak enakopravni člani družbe, ki po svojih močeh prispevajo k družbenemu razvoju.

Po Jugoslaviji...

BRKZPLAČNE GLEDALIŠKE VSTOPNICE ZA ZASLUŽNE DELAVCE

V zagrebški tovarni pohištva precej skrbijo za ekonomsko izobrazbo delavcev. Tako se je okoli 40 delavcev vpisalo v razne seminarje delavske univerze. Nekateri delavci obiskujejo tudi filmski seminar za likovno umetnost. Ko kolektiv pa je omogočil svojim delavcem tudi cenen vstop v gledališče. V ta namen je rezerviral v Hrvatskem narodnem gledališču 10 abonmajev in 160 sedežev. Predstave obiskujejo najzaslužnejši delavci, ki dobivajo vstopnice brezplačno. V načrtu pa imajo še skupinsko obiskovanje raznih muzejev.

MODERNA OLJARNA V BRISTU

Prebivalci mesteca Brist v Makarskem Primorju so v zadnjem času posvetili gojitvi oljk mnogo pozornosti. Za to so izkoristili vsak kosček zemlje in tako vsako leto zasadijo na stotine novih oljčnih dreves, obnovili pa so že tudi stare oljčne nasade. Medtem pa je predelava oljk v tem kraju povzročala največje težave, ker za to niso imeli drugega kot primitivne stiskalnice. Zaradi tega so prebivalci Brista začeli razmišljati, da bi s pomočjo kmetijske zadruge montirali sodobnejšo oljarno. Tako je sedaj predvidena adaptacija sedanje oljarne v Bristu, v kateri bodo stiskali oljke z večjega področja Makarskega Primorja. Nova oljarna bo opremljena s sodobnimi napravami za predelavo oljk. Adaptacija oljarne bo veljala okoli 12 milijonov din.

JAGNJE S ŠESTIMI NOGAMI IN DVEMA REPOMA

V Resnu in okolici je te dni povzročilo pravo senzacijo jagnje, ki se je rodilo s šestimi nogami in dvema repoma. V sedmi vasi na obali Prepspanskega jezera pa je ovca pasme »merino« povrgla štiri jagnjeta, s druga iz istega tropa tri. Jagnje s šestimi nogami in dvema repoma je poginilo, ostalih sedem pa živi.

Po Ljubljani so že marsikje postavili zvočnike, da bi prebivalci lahko sledili delu kongresa.

Opustitev trgovin

S seje upravnega odbora OZZ v Trbovljah

Te dni je bila v Trbovljah seje upravnega odbora OZZ, na kateri so razpravljali o tekočih problemih v zvezi s kmetijstvom. Tako so na primer ugotovili, da so v okviru — razen v štirih primerih — dani vsi pogoji, da kmetijske zadruge izločijo trgovine in se posvetijo svojim osnovnim nalogam. Računajo, da bodo zadruge to izvedle že v prvi polovici letošnjega leta, nekateri pa celo še ta mesec. Zadržniki so v večini primerov pozdravili ta ukrep, ker razumejo, da je trgovina samo ovirala zadrugo v njenem prizadevanju za izboljšanje kmetijske proizvodnje.

Na seji so tudi sklenili, da bodo pri OZZ ustanovili posebno inštrukcijsko službo, ki bo v vseh pogledih nudila pomoč kmetijskim zadržkom. To se je namreč pokazalo potrebno zato, ker zadruge sedaj nimajo dovolj sposobnega kadra in ga tudi ne bo mogoče tako hitro dobiti. To potrjuje tudi dejstvo, da je še vedno 11 zadržkov brez upravnikov.

Ko so na seji razpravljali o investicijskih, so ugotovili, da je po planih zadržkov letos predvidena investicijska dejavnost v vrednosti 366 milijonov dinarjev. Za investicije v kmetijstvu bodo zadruge koristile 41 milijonov dinov, ostalo pa bodo dobile iz občinskih, okrajnih, republiških in zveznih investicijskih skladov. Največje investicije bodo vložene v ureditev sodobnih sadovnjakov in na Lokci, kakor tudi v prva hmeljišča. Kmetijska proizvodna zveza v Brežicah je tudi izdelala 23 elaboratov za obnovu privatnih sadovnjakov v kooperaciji.

Na seji je bil sprejet načelni sklep, da bi ustanovljali proizvodne skupnosti na površinah nad 5 hektarjev, ker se s tem znižajo stroški obnove in ker so večje površine tudi rentabilnejše. Izjemoma se bodo ustanovljale kooperacije tudi na manjših površinah, toda ne izpod 2 hektarjev.

Loška dolina

Te dni je sklicala organizacija Ljudske tehnike posvetovanje predstavnikov vseh družbenih in političnih organizacij ter šol in podjetij, na katerem so se pogovorili o praznovanju 1. maja. Sklenili so, da bodo na večer pred praznikom kurili po hribov kresove in priredili svečano akademijo, pri kateri bodo sodelovali moški pevski zbor »Svoboda«, godba iz Loča, TVD »Partizan«, šole in delovni kolektivi. Na sam praznik dopoldne bodo priredili paradu, ki naj bi prikazovala celotno dejavnost v občini. Udeležili se je bodo člani TVD »Partizan«, Ljudske tehnike, posamezna podjetja, ki bodo prikazovala svoje delo in drugi. Povorka bo šla iz Loča v Stari trg, kjer bo zborovanje na telovadnici TVD »Partizan«. Po zborovanju bodo razna športna in druga tekmovanja.

Po Trbovlju je popoldne kar mrgolelo otrok, ki so jih mamice pripeljale na sveži zrak, na klopeh pa so počivali starejši ljudje.

Na Gradu pa je bilo že zjutraj vse živo. Okrog 10. ure so prišle na Grad vse skupine šolskih otrok, ki so jih nadzorovali vzgojiteljice in učiteljice. Otroci iz nekaterih ljubljanskih šol pa so danes imeli krajše izlete tudi v okolico Ljubljane.

Razstava slovenskih srednjeveških fresk

Narodna galerija v Ljubljani so že sedaj pripravila na veliko razstavo slovenskih srednjeveških fresk, ki bo jeseni in bo zajela skoraj vsa pomembnejša stvarstva na tem področju od druge polovice 13. stoletja pa tja do konca 16. stoletja. Poleg že znanih fresk bodo na razstavi prvič prikazali javnosti še številna odkrita zadnjih let, tako freske iz Hrastovlj, Brega pri Preddvoru, Sela nad Zircovico in drugod.

Milan Volk - osemdesetletnik

Te dni je zdrav in čil praznoval svoj osemdeseti rojstni dan učitelj Milan VOLK. Bil je rojen 13. aprila 1878 v učiteljski družini v Lokevici. Učitelj je doživljal v Kopru, izpise za strokovnega učitelja trgovskih in obrtnih šol pa v Grazu.

Za v mladosti letih je okusil mnoge nevarnosti in preganjanja, kajti njegov oče, ki je tedaj učiteljeval na Kranjski, ni imel srečnega srečanja s pravnimi oblastmi.

ga in slovenskega mišljenja. Posebno potem, ko so očeta Avstrijci zaradi tega celo predhodno upokojili in je ta kot posledica tega dobil hudo živčno bolezen, je naš jubilar — tedaj že tudi učitelj v lasti krajih — še večje vnuemo gojil med ljudmi misel.

Sedaj poznajo našega jubilarja še prav posebno prebivalci Bežigrada, saj je kot zavesten in nesebičen terenski delavec vsa leta po vojni pomagal organizirati delo večine terenskih organizacij v svojem okoliščju — severnem delu Bežigrada. Za to delo je prejel poleg priznanj in pohval tudi medaljo Dela.

Cestitamo in srečno tako naprej! Prijatelji

POJASNILO
V ponedeljek, 17. marca smo objavili sestavek z naslovom »Neustavne kalkulacije«. V zvezi z novostmi v tem članku je treba pojasniti, da je mesarsko podjetje »Roge« v Trbovljah imelo dolgo sredi poslovanja lanskega leta in jo je do konca leta krilo s ustvarjenim dobičkom.

Sport

SE DRUGIČ ZA POKAL EVROPSKIH PRVAKOV V KOŠARKI

Zdaj pa v Sofijo!

PREKINJENO POVRATNO SREČANJE V CETRETEK ZVEČER (Z IZIDOM 52:30) NI OBVELJALO; V VCERAŠNJI DOPOLNANSKI CELI TEKMI SO DOMACINI MALONE PREGAZILI NASPROTNIKE — PRIHODNI TEKMEC JE BOLGARSKI PRVAK AKADEMIK

LJUBLJANA, 18. apr. Kdo bi si bil mislil, da bomo gledali prvenstveni dvoboj kosarkarskih prvakov Olympia in Modaspora iz Istanbula kar dvakrat zapored. Teža je krivo seveda muhasto aprilsko vreme, ki ni dalo, da bi se bilo že sinočnje srečanje končalo v redu. Po mednarodnih pravilih FIBA mora biti prekinjena tekma odigrana še isti dan, če pa to ne gre, pa ponovljena v celoti naslednji dan, oziroma tedaj, to do dopušča okoliščine.

Olympia : Modaspor 86:45 (38:22)

Tako so se morali ljubljanski študentje pomiriti še s to mislijo in so danes dopoldne vnovič naskočili nasprotniku, ki si je bržčas obetal, da bo v suhem vremenu pokazal kaj več in morda... Toda turški državni prvak jim tudi to pot ni bil dozorel, saj so ga dobesedno pregazili in delali z njim, kar so hoteli. Sreča v nesreči je bila pač, da je prišla Olympia do tako cenenega in nadvse koristnega treninga pred odhodom na težko pot v Sofijo.

Olympia: Kristančič 11, Škerjanc 24, Dermastija 17, Lokar 8, Danev 7, Kandus 2, Bajc 6, Kralj 6, Brišnik 3, Poljšak 4.

Modaspor: Turhan 5, Hasim 2, Güney 6, Nejad 9, Muvafatte 13, Bal 6, Erden 4.

Začetek tekme je bil enak kakor sinoči, ko so Turki že v 1. minuti povedli na 2:0, v 3. min. pa je bilo že 8:1 zanje. In spet je bil Lokar tisti, ki je z dvema metoma znižal rezultat, nato pa se je Olympia vse bolj ogrevala, njen prečni stroj pa je postopoma delovati začel močnejše. Rezultat na semaforu se je nenehno spreminjal, seveda v korist domačega moštva, ki je v 12. minuti beležilo že 23:16, nekaj minut pozneje pa 32:20. V tem času si je Kristančič pregledal nabral kar tri osebne napake in namesto njega je vstopil Škerjanc. Vzmernjeni Turki se tudi niso mogli drugače brantiti pod svojim košem kakor s preki, saj so bili predori domačih igralcev duhoviti in bliskoviti, toda žal so se take polpega akcije nekajkrat končale brez zadetka v rano.

Po odmoru je Olympia spreminjala postavbo, kajti prva petorka je namesto njene zagotovila tako izdatno prednost, da so le-ti lahko igrali vse sprostke in pokazali, da pravzaprav niso nastajajo za njimi. Že v 4. min. si je Olympia priborila enako prednost, kar kar sinoči po končani prekinjeni igri, torej je 22 košev v dobro. Duhovita igra, prepleta z domisljnim inasmi, je vse bolj razburjala temperamente goste, med katerimi se niti Turhan ni znal obvladati, ko je bilo treba molče sprejemati sodnikove odločbe. Razgneti domači igralci je prišlo do verne in vidi vidi samo pravo ekshibicijo.

Kdo bo boljši — to velja zdaj...

Jutrišnja nogometna nedelja bo tekle predvsem v znamenju starih pomembnih mednarodnih dvobojev, ki jih imajo kar štiri izbrane jugoslovanske enajstorice — dva v tujini in dva doma — z ustreznimi maščurkami tekmecl. Najvažnejša bo seveda med prvina moštva v Budimpešti, pa tudi ostale tri enajstorice bi lahko nekaj pripevale k temu letošnjemu prvemu startu v srečanjih pred švedsko. Prognoze niso posebno rožnate, posebno ne za Budimpešto — toda pustimo uganjanja — vse ostalo bomo slišali jutri.

Zaradi pomembnosti tega termina za našo nogometno budo domači prvenstveni sporedi okoliščinski prvenstva. V I. nogometni coni je na vrsti XXI. kolo, ki pa — kakor smo dejali že v naslovu — ne bo moglo kaj bistvenega odločiti o tem, kdo bo na vrhu ali tik pod njim, marveč samo še, kdo bo pravzaprav boljši — med slovenskimi udeleženci v tej konkurenci.

LJUBLJANSKI SPORED

V Ljubljani bo gostovala enajstorica Jadrana iz Kaštela. To moštvo je našim nogometcem, posebno na domačem igrišču še rado znan, kakšen račun, na domačem travniku pa verjemo niti ljubljana ne bo imela pretežkega dela. Tekma se bo začela ob 16. uri, predtekma pa bo ob 14.15, in sicer med domačim Postarjem in B. garnituro Ljubljane. Na tekmo bodo vozili avtomobil izpred Ajdovščine.

Na Odredovem stadionu ob Titovi cesti bodo dopoldne dve tekmi, obe za točki, in sicer ob 9. uri med mladinci Odreda in Ilirije, ob 10.30 pa med Odredom B in Belo krajino.

Tudi mariborski Branik bo jutri igral prednost domačega terena, in sicer v dvoboju z Metalcem. Pravimo, da bi moral zmagati. Ljubljanski Odred potuje v Sisak, kjer se bo pomeril za prvenstveni izpustitev s mariborsko Ilirijo in vidi vidi samo pravo ekshibicijo.

VSEM DOPISNIKOM »POLETA«

Ker je v petek zjutraj zgoraj ves provizorij Športne zveze Slovenije, v katerem je bilo tudi uredništvo Poleta, opozarjamo vse dopisnike Poleta, naj ob nedeljah pošiljajo telefonska poročila na novo številke: 21-231, 20-532 (in se rezervno številko 22-632). Vse dopisnike hkrati naprošamo, naj bodo v preteklih letih in jedrnat, kajti upoštevati morajo zmanjšanje tehnične možnosti uredništva. Vsa nadaljnja navodila bodo dopisnikom poslana v pismeno ali pa jih bomo objavili v Poletu, dnevnih listih in radiu.

UREDNIŠTVO POLETA

POŽAR UNICIL PROVIZORIJ — DOM ŠPORTNIKOV

Likozarjeva 9 - pogorišče

PO PRVIH CENITVAH ZNAŠA ŠKODA NAJMANJ 100 MILIJONOV DINARJEV

LJUBLJANA, 18. apr. — Davi okrog pol petih je izbruhnil požar v lesenem provizoriju v Likozarjevi ulici 9, kjer so imela svoje poslovne prostore Športna zveza Slovenije, Zveza Partizan Slovenije, uredništvo Poleta ter vse republiške in nekatere jugoslovanske strokovne športne zveze. Požar je nastal zaradi nepredvidnega ravnanja z bencinom.

28-letna snažilka A. K. je čistila ta z lesčilom, ki ga je v ta namen razredčila s približno 4 l bencina. To delo je opravljala v majhni vratarški loži, ki je bila zakurjena. Ko je nekaj razredčenega loščila polila po tleh, je v zakurjenem prostoru zaradi zgorelih bencinskih hlapirov nastala eksplozija, nato pa požar. Suha lesena stavba je začela naglo goriti in je kljub takojšnemu posredovanju gasilcev (ki so bili na kraju samesar že po treh minutah) ves srednji del provizorija zgorel do tal. Le na obeh krilih je ostalo nekaj prostorov nepoškodovanih. Snažilka A. K. so s hudimi opeklinami na rokah in nogah prepehali v bolnišnico. Nepredvidno ravnanje z bencinom se je spet enkrat hudo maščevalo.

Pogorišče je dopoldne nudilo žalostno sliko. Uslužbenec in funkcionarji športnih zvez so v zoglenelih ruševinah skušali rešiti, kar se je še rešiti dalo. Njihov trud pa je bil domala zaman. Razen v nekaterih prostorih, do katerih zaradi naglega nastopa gasilcev ogenj ni prodrl, so bili uničeni vse inventar, vsi arhivi, mnogo športnih rekvizitov, daril in spominskih listin. Med najbolj prizadetimi so Planinska zveza Slovenije, ki je ob ves večdesetletni arhiv, razen tega pa tudi ob največjo opremo, za

alpiniste in GRS (nylonske vrvi, ki so šele pred nedavnim prispelje iz tujine). Nogometna zveza Slovenije, rokometiški, težkoatletski, boksarski, hokejski igralci, teniški igralci, košarkarji, odbojkarji, Zveza za konjski sport, smučarji, namiznoteniški igralci, sabljači in Partizan. Popolnoma upepeljeni so tudi vsi načrti Projektivnega biroja. Po prvih cenitvah znaša škoda kakih 100 milijonov dinarjev. Današnji požar bo izredno prizadel športne forumce, saj je bil provizorij pravzaprav zelo nizko zavarovan (okrog 8 milijonov dinarjev), še nezadostnejše pa so zavarovalne premije za inventar in arhiv.

Izvršna odbora SZS in Partizan Slovenije sta se sestala že dopoldne s predstavniki ostalih zvez. Ker sta Višja šola za telesno vzgojo in TVD Partizan Tabor do 5. maja dala na voljo svoje prostore na Taboru, bodo vse zveze in Projektivni biro naslednjih 14 dni poslovali na Taboru. Seveda pa bo treba ukreniti vse, da bodo športniki po tem terminu do bili streho. Občina Bežigrad je

že obljubila pomoč, razumevanje pa je pričakovati tudi od oblasti, političnih in množičnih organizacij ter drugih.

Sredi pozorišča smo srečali tudi znanega mladinskega funkcionarja Viktorja Polaka, ki je bil jutri vendarle v prostih licah in jedrnat, kajti upoštevati morajo zmanjšanje tehnične možnosti uredništva. Vsa nadaljnja navodila bodo dopisnikom poslana v pismeno ali pa jih bomo objavili v Poletu, dnevnih listih in radiu.

Razen Viktorja Polaka so se pri reševanju, posebno izkazali še Viktor Vašl, Franc Erčič, ki se je tudi poškodoval, in mnogi drugi.

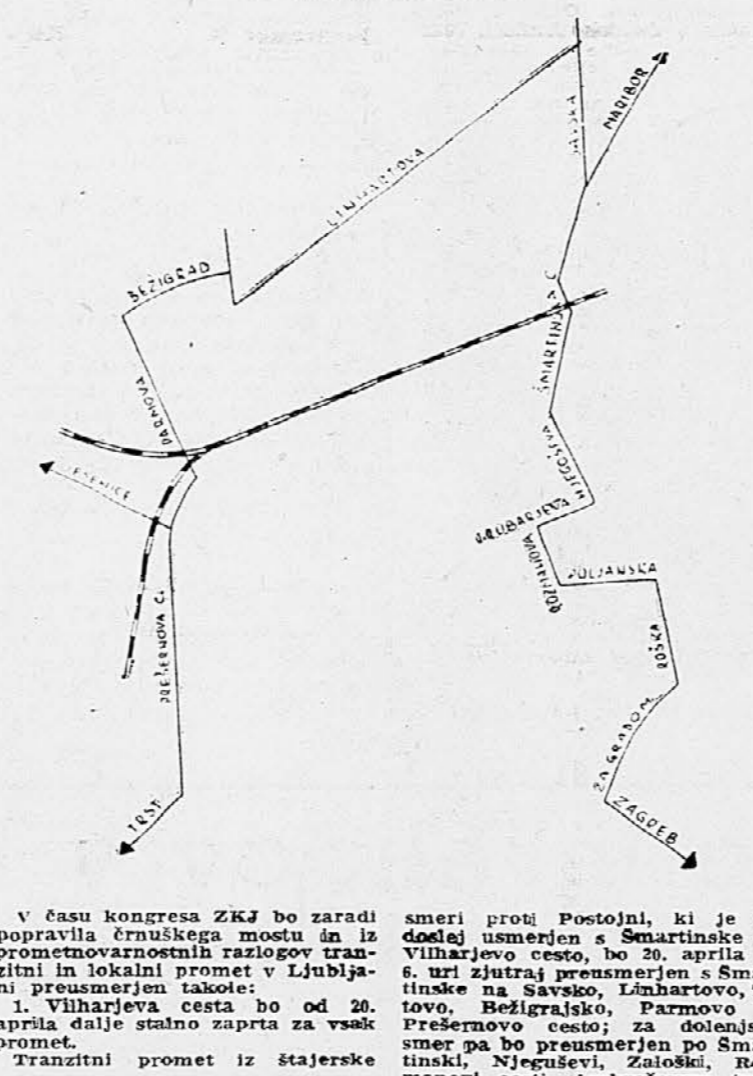
Gogoriti smo tudi s sekretarjem SZS Avgustom Likovnikom. Kakor drugim športnim delavcem, je tudi njemu šlo kar na jok.

»Ne morete si zamisliti, koliko je uničenega. Ne bom mnogo pretiral, če rečem, da je zgorela večina dela zadnjih 12 let. Bloudkovi načrti, planinski arhiv, rekviziti. Treba bo izdatne pomoči, da si bomo opomogli od tega hudega udarca.«

Naj tudi mi zaključimo s to mislijo! Slovenskim športnikom planincem in članom TVD, ki so po osvobodilni zares dosegli vrsto pomembnih uspehov tako v množičnem kakor tudi v kvalitetnem razmahu, je treba priskočiti na pomoč ob tej hudi nesreči. (-eb)

Preusmeritev prometa

OD 22. APRILA DALJE

V času kongresa ZKJ bo zaradi popravila črnuškega mostu in iz prometovarnostnih razlogov tranzitni in lokalni promet v Ljubljani preusmerjen tako:

1. Vilharjeva cesta bo od 26. aprila dalje stalno zaprta za vsak promet.

Tranzitni promet iz štajerske smeri proti Postojni, ki je bil dodaj usmerjen s Smartinske na Vilharjevo cesto, bo 26. aprila ob 6. uri zjutraj preusmerjen s Smartinske na Savsko, Linhartovo, Titovo, Bežigradsko, Parmovo in Prešernovo ceste; za dolanjsko smer pa bo preusmerjen po Smartinski, Njegaševi, Zaloški, Rozmanovi cesti, Ambroževem trgu, Poljanski, Roški cesti, Za Gradom in čez Karlovški most. Po teh cestah bo potekal promet tako tudi v nasprotno smer.

Za usmerjanje prometa po že nakazanih olizovnih cestah bodo postavljene ustrezni prometni znaki in smerokazi, poleg tega bodo promet urejali tudi milicniki — prometniki.

2. Ker je promet v križišču Titove in Prešernove ceste (Bavarski dvor) že sicer zelo gost in ker se je bati, da ne bi ob pojačanem prometu med kongresom nastal na tem kritičnem vozlišču zastoj, bo med zasedanjem kongresa zaprta Titova cesta od križišča s Prešernovo do križišča s Linhartovo cesto, za vsak motorni in kolesarski promet na oboji strani.

Trolejbusna in avtobusna proga proti Ježici bo redno obratovala. Motorna vozila in kolesarji, ki bodo vozili iz mesta po Titovi cesti proti Bežigradu, se na križišču Titove z Dvorčakovo ulico preusmerijo na Dvorčakovo, prek Prešernove pa na Parmovo ulico. Uprava za ceste LRS in OLO

Učenci 3. letnika rudarskih šol v Trbovljah in Zagorju so sklenili, da bodo po opravljenem izpitu 1. junija odšli na avtomobilsko cesto, in sicer za dva meseca. Zelišjo, da bi dobili pri gradnji ceste posebno odgovorno delo.

DNEVNE VESTI

KOLENDAR
Sobota, 19. aprila; Ema.
Na današnji dan leta 1911 je umrl v Ljubljani, slikar Ivan Grohar, poleg Jankovića, Jamine in Stern...

Zdravstveni dom VIC:
dr. Strucl, Milan, Prešernova 11, tel. 21-792. V odsotnosti zdravniška kličite tel. 20-497.
Nedeljska dežurna služba v ambulanti Mirje, Rimska 31, od 8-14 ure, tel. 21-797.

»FLEX« dobil pri trgovcu, kjer kupuješ za svoje gospodinjstvo.
Zlatav »FLEX«, če hočeš kvaliteto! Idealno čisti masne madeže.

»Pour Vous«
Najboljša krema!
Nenadkrijljiva je »ULRAGIN« - sport krema. Požiskus - primer - »povez druzini«!

CEBELNI MED Vam pošlje Med.
Ljubljana, Ciglarjeva 7, 1, po povzemanju iz kataloga in 10 k. po povzemanju iz kataloga in 10 k. po povzemanju iz kataloga in 10 k.

GLEDALIŠKE NOVOSTI
MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIONETE
Levstikov (Sentažkobski) trg št. 2

Občinstvo obveščamo da odpadajo predstavi napovedani za soto in nedeljo zaradi tehničnih ovir.

Mestno lutkovno gledališče v Ljubljani bo v ponedeljek prvič uprizorilo marionetno igranje »Srečanje«.

Kompijska bo zasedala 5. maja 1958 za vse obrtne stroke v prostornih upravah za dohodek.

Zdravstveni dom Ljubljana-Moste obveščamo, da bo zamudniški rok cepljenja proti kozam in davici (2. injekcija) in predig uspeha cepljenih koz dne 21. aprila v Zdravstvenem domu Ljubljana-Moste, Kreskova 5, od 14-18 ure.

Javno žrebanje II. denarne loterije Rdečega križa Slovenije bo v nedeljo, 23. aprila, v Ljubljani na zavarovanju za socialno zavarovanje v Križarstvu ulici 5. Začetek žrebanja bo ob 11. uri. K žrebanju vljudno vabimo občinstvo.

Republični odbor za naroča občinstva in okrajnim literarnim komisijam naj pripravijo obračun z 19. IV. 1958. Morebiti neprodane scene vrnite Republični odboru v smislu navodil v Priročniku.

Zaradi nužnih del na prenosnih napravah bodo v nedeljo, 20. aprila, ob ugodnem vremenu brez električne energije odmejal, ki se nanašajo na transformatorskih postaj: Brezovca, Kozarje, Podsmreka, Dobrova, Hrnušvo, Dvor, Polhov Gradec, Zalog in Crni vrh od 8. ure predvidoma do 17. ure predvidoma do 17. ure.

PARAGIN T je najuspešnejše sredstvo proti mačjavosti zob. Nudijo ga lekarne in drogerije.

Premislila je po tekem trpljenja naša dobra žena, mama, stara mama, sestra, tašča in svaki-nja.

ANGELA BAUMKIRCHER roj. Mihavec
Pokopljeno jo dne 20. aprila 1958 ob 15.30 na litjskem pokopališču.

Zalujoči: mož Franček, otroci: Minka, Janjo, Jožica, zet Martin z vnučko Elico ter ostalo sorodstvo.

Litja, višnja gora, Logatec, Sevnica, Planina pri Sevnici.

Vstopnice so v prodaji v Enoju za informacije nasproti kongresnih prostorov na Titovi c. in pri blagajni Slovenske filharmonije.

Izredna koncerta Slovenske filharmonije bosta v petek, 23. aprila in v ponedeljek, 28. aprila, ob 20.30. Na sporedu je Beethovenova 1K. simfonija. Dirigent dr. Fabian Sevcikovič, solisti Nada Vidmarova, Bogdana Stritarjeva, Miro Brajnik in Zdravko Kovčič.

TRITONSKI AVTO KUPIM ali vzamem v najem. Tavčar, Janova 27, Ljubljana. 8363-5

VEČ PEKOVSKIH POMOČNIKOV sprejmemo v službo takoj. Samosko stanovanje preskrbljeno. Pekarna Kranj. 8143-1

SALDAKONTISTKE s prakso sprejmemo. Plača od 14.500 din. Predpogoji sposobnost in pridnost. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Ponudbe pošljite v ogl. odd. R 1118-1

PEKARNA NOVO MESTO sprejmemo takoj 8 št. kvalificirane pekarske pomočnike. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe pošljite na gornji naslov. R 1124-1

NATAKARICE, točajke in pomiljalke sprejmemo za delo ob nedeljah gostilna na Roznik. 8081-2

NUJNO POTREBUJEMO več izvodov: »Priročnik za strokovne izpite uslužbenec in državnih organov« (1. 1957). Naslov v ogl. odd. R 1118-1

LEPO ZAZIDLJIVO PARCELO v Verovškovi ul., Siska, prodam. Ing. Marinko Davornin. Riharjeva ul. 10, novi blok Mirje. 8087-7

NEOPREMILJENO SOBO potrebujem. Dam visoko nagrado. Ponudbe pod »Cimpreja« v ogl. odd. 1958-9

PRAZNO, OPREMILJENO SOBO imam kabinet potrebujem. Dam visoko nagrado. Ponudbe pod »A-45« v ogl. odd. 1958-9

SPREJMEMO TAKOJ elektrovarovalnice in več ključavničarjev. Splošno ključavničarstvo. Kamninski ključavničarstvo. R 992-1

PEKOVSKI POMOČNIK dobim takoj službo v parni pekarni s mešalnim strojem. Brestanca št. 54. 8184-1

NATAKARICE z večletno prakso sprejmemo gostilno podjetje Turist, Lesce. 8145-1

V SLUŽBO SPREJMEMO komercialista, ki bi vodil trgovsko poslovalnico v Postojni. Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom pošljite podružnici SP Maribor pod »Posredovalna stroka«. 8147-1

NOV MIZARSKI SKOBELNIK - ponk, prodam. Crnuče 887. 8340-4

RAZPIS
Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij GP Gradbenik Izola

RAZPIS
Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij GP Gradbenik Izola

RAZPIS
Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij GP Gradbenik Izola

OTROSKO KOLO 8-12 let prodam. Ribiška 24. 8221-4

LETA ZA OSTREJSE, podpornike, baterijo za banjo, gašeno apno in monta volikale prodam. Predpogoji: 20.000 din. 8220-0

SPORTNI VOZIČEK, skoraj nov, prodam. Miševci, Kavčičeva 40, (poleg tovarnice Kija). 8181-0

RETI BREZPLAČNI. PRENOS osnovnih sredstev dajemo več tovrstnih in osebnih avto »Opel« - Blitz in druge. Plača se le nekaj za popravilo in gume. Partizanska 21. 8149-4

10 CEBELIH DRUŽIN v A. Z. panjih na 9 satov prodam. Predpogoji: 17.000 Kaj bo prihodnji eden za prijeten konec tedna; 23.15. 20.000 Zabavna glasba, vmes reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zabavni večer; 21.00 Melodija za naše veseljenje; 22.00. 23.15 in 23.30-23.45 Oddaja za tužno (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM (na valu 202,1 m in 98,3 mHz)
14.00 Malo od tu in malo od tam; 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napovedi; 15.10 Ljubljanska kronika in obvestila; 15.25 0.00 D. Sostakovič; simfonija št. 6.

MARIBOV
Sobota, 19. aprila.
Dežurna lekarna: »Tabors, Trg Devljanje 3.

RAZPIS
Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij GP Gradbenik Izola

RAZPIS
Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij GP Gradbenik Izola

RAZPIS
Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij GP Gradbenik Izola

RAZPIS
Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij GP Gradbenik Izola

RAZPIS
Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij GP Gradbenik Izola

RAZPIS
Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij GP Gradbenik Izola

RAZPIS
Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij GP Gradbenik Izola

RAZPIS
Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij GP Gradbenik Izola

RAZPIS
Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij GP Gradbenik Izola

RAZPIS
Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij GP Gradbenik Izola

RAZPIS
Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij GP Gradbenik Izola

RAZPIS
Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij GP Gradbenik Izola

ZENSKO ITALIJANSKO KOLO, rabljeno, poceni prodam. Celovška 207. 8116-4

6 VELIKIH OLEANDROV, ki so primerni za gostinske terase prodam. Mautar Marja, Brovanska 207. 8071-4

KUPIMO: žirno železnico, kompletno dolžine 3 do 5 km, po možnosti brezhibno s trafo-postajami, bager, žitar, močnejši, brezhibni in poceni. Zahtevate hitre avtomobile iste znamke in barve. Ponudbe pošljite Realitativni agenciji Maribor, Partizanska 21. 8145-3

ENODRUŽINSKO HIŠO ali 4-sobno vseživno stanovanje in ljubljani ali okolici kupim. Plačam takoj. Juvan, Kresnice 11. 8206-7

NIJVO NA VICU poceni prodam. Informacije: Vodnikova 100. 8187-7

HIŠO s sadovnjakom ob glavni cesti prodam. Veber, Loka pri Zidanem mostu. 8075-7

ENOSOBNO STANOVANJE zamejnim v centru z vsemi prilikami za enako akcijo na Vico d. Crnuče. Ponudbe pod Juhovi v ogl. odd. R 1118-1

KOMFORTNO enosobno stanovanje z vrtom v Mariboru zamejnim za dvosobno v Ljubljani. Informacije pri Zelec, Gorkova ul. 22, Maribor. 8151-9

DELAŠKI SVET Trgovskega podjetja »Preškaba, Litija, Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe do 1. VII. 1958.

VELIKO IZVOZNO PODJETJE v Ljubljani potrebuje eno do dve stenodaktilografu z znanjem vsaj enega svetovnega jezika. Ponudbe pošljite pod »Stenodaktilograf« v ogl. odd. R 1146-1

IZVOZNO PODJETJE »Slovenija vino« Ljubljana, Frankopanska št. 15, potrebuje štiri uslužbenice nižje kmetijske šole ter šest transportnih delavcev. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku. R 1145-1

MLEKARJA - SIRARJA sprejmemo za svoj mlekarški obrat. Plača po kolektivni pogodbi. Ponudbe pošljite Kmetijski združenju Skofljica, Loka pri Mariboru pod »Posredovalna stroka«. 8147-1

TRIKIKEL prodam. Ogled vsak dan. Sušnik, Aljaževa 15, Siska. 8359-4

OKRASNO ZELENJE: olea, pri, akabe, onlims in ivke, prodam. Smartarska c. 10-1. 8337-4

NOVO KUHNJSKO OPRAVO poceni prodam. Gabrovski, Franc. Kamenogoriška 15, Dravljice. 8303-4

PIANINO kupim. Ponudbe pod »Denar ali zamenjava« v ogl. odd. 8319-5

Najboljše varčevanje. Je stalno pranje z »RIO« - Zlatorog

Najboljše varčevanje. Je stalno pranje z »RIO« - Zlatorog

Najboljše varčevanje. Je stalno pranje z »RIO« - Zlatorog

Še nekaj

NA RAČUN SKUPNOSTI SE JE OKORIŠČAL
Ponekod so še vedno posamezniki, ki jim koristi skupnost niso mar. In škoda je možnost za osebo in okolice. Primer takega škodljivega ravnanja so priljubljeni delavci nekake kamneloma blizu Vrhnice. Obratovodja kamneloma, kateremu so zaposleni okrog 30 delavcev, je sklenil pogodbo za dobavo lomljenca in kamnitih plošč z raznimi obrtniki v Opatici v Ljubljani. Samo lani je prodal nekakšno obrtniku na Reki 9 vagonov lomljenca, več vagonov pa se drugim obrtnikom. Večino prodane lomljenca je bilo napravljeno med sedmim delovnim mesom v zemeljskem podjetju za izdelavo in obdelavo naravnega ter umetnega kamna.

Obratovodja je zavrnil še več nepravilnosti. V obratu je bilo za poselitve več njegovih sorodnikov, ki so uživali razne privilegije, med drugim jim je priznava plačo tudi za čas, ko so nepravilno izkoriščali z delo.

Podjetje je naročilo zgraditev stenske poti. To delo je obratovodja poveril bližnjemu malemu kmetu. Pot je gradila vsa družina med en mesec. Obratovodja je za to delo plačal 14.000 din. Čeprav je od podjetja prejel zanj 27.000 din. Ostalih 13.000 din je spravil obratovodja v svojo žep. Okoriščal se je tudi z deskami in drugim materijem na svojo podjetje.

Po dostojni ugotovitvi nepravilnosti se je obratovodja okoriščal za 150.000 din.

Tazni brezobzirnega osebnega okoriščanja se je tudi zelo surovo obnašal do podrejenih delavcev. Na ugovaranja jim je grozil, da lahko vsak ure komur ne bese. Injacija je tudi, da lahko za lasten voljo prodaja kamene, kolikor hoče, češ da mu je to dovolil direktor podjetja in da mu zato nihče nič ne more. Zato je njegove izjave držje, se bo izkazalo pred sodiščem, ker se bo nepošten obratovodja moral zapovrstiti.

NSRSRCA Z ROČNO BOMBO
Pretekli teden so delavci železnice gradbenega podjetja, ki delajo v bližini Logateca našli v grmovju blizu progi italijansko ročno bombo. Tu so namreč imeli med vojni bunkerje Italijani in nato belogardi. Z bombo se je igral 22 letni delavec Franc KARDOŠ. Pri tem mu je eksplodirala in ga hudo poškodovala. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

ARGO Izobila
ARGO GOVEJA JUHA 60 DIN
ARGO GOBOVA JUHA 60 DIN
ARGO FIZOLOVA JUHA 40 DIN
ARGO GRAHOVA JUHA 40 DIN
ARGO, tovarna živiliških in kmetijskih proizvodov, IOZIA

ARGO Izobila
ARGO GOVEJA JUHA 60 DIN
ARGO GOBOVA JUHA 60 DIN
ARGO FIZOLOVA JUHA 40 DIN
ARGO GRAHOVA JUHA 40 DIN
ARGO, tovarna živiliških in kmetijskih proizvodov, IOZIA

Za vedno nas je zapustila naša ljuba, nepozabna mama, tašča, babica, prababica in teta
KAROLINA KREUTZ roj. JANŠA
Pogreb bo na sevniško pokopališče v nedeljo, dne 20. aprila 1958 ob 4. uri popoldne.
Sevnica, Krško, Ljubljana, München, 18. IV. 1958.
Zalujoči: sinova Milan in Viktor z družino, snaha Milka z družino ter ostalo sorodstvo.

Dotrpeja je najina zlata mama, babica, prababica in teta
FRANJA KNEZ
upokojenka Tobačne tovarne
Pogreb pokojnice bo v soboto, dne 19. aprila ob 16.30 izpred hiše žalosti, Pavšičeva ulica šte. 3, na pokopališče v Dravljici.
Zalujoči: hči Fanči poroč. Gorenc, sin Tone z družinama in ostalo sorodstvo.
Ljubljana, Smartno pod Smarno goro, Crnuče, Preška, Medno, Zirovnica, dne 17. aprila 1958.

Drago Andrijanič

MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič

MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič

MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in ostalo sorodstvo.
Novo mesto, Ljubljana, Baker, 18. aprila 1958.

Drago Andrijanič
MR. PH., BIVSI LEKARNAR
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 20. aprila 1958, ob 16. uri iz hiše žalosti na novomeško pokopališče.
Zalujoči: BORIS in NEDA, otroka; MARA roj. AGNIČ, snaba; MARJAN KOZINA, zet; JURIJ, METKA, ANDREJ, MARIJA in ANKA vnuki in

Atomska energija iz prve ameriške centrale desetkrat dražja kot dosedanja

Atomska elektrarna Shippingport blizu Pittsburgha v ZDA oddaja električno energijo v omrežje že nekaj več kot tri mesece. Pravkar objavljene številke kažejo, da je cena kilovatne ure 6,4 centa.

Uranski reaktor v Shippingportu je v kotlu pod visokim pritiskom 136 atmosfer. V njem je 14,6 ton naravnega urana po 40,5 \$/kg ter 182 kg visokoobogatene urana po 16.000 \$/kg. Toplotno odvajajo iz reaktorja z navadno vodo, ki nato v toplotnem izmenjevalniku proizvaja pregreto paro.

Na dan 15. obletnice prve sprostitve atomske energije v uranski kopli so 2. decembra lani slavnostno spustili v pogon prvo ameriško atomsko elektrarno. Po treh mesecih obratovanja so pred kratkim objavili podatke o dejanskih stroških gradnje Shippingportske elektrarne. Celotni stroški gradnje centrale s stroški za raziskave in razvojno delo na uranskem reaktorju znašajo nič manj kot 121,4 milijona dolarjev. Največ je prispevala ameriška Komisija za atomsko energijo — 98,4 milijonov, na drugem mestu je Duquesne Light Co., ki je lastnica centrale, z 22,5 milijoni, zadnja pa je Westinghouse, ki je postavila reaktor in ki je prispevala pol milijona dolarjev.

Zaradi nenehnega naraščanja cen v zadnjih letih in zaradi cene vrste težav, ki jih projektanti niso mogli upoštevati, ki so se pa pojavile med gradnjo, so predvideni stroški rasti iz leta v leto. Po ocenah iz leta 1955, ki je bilo leto največjega optimizma, saj se je sešla takrat ženevska konferenca, ne bi smela Shippingportska elektrarna stati več kot 85 milijonov dolarjev. Se v zadnjem letu pred dograditvijo so strokovnjaki navajali vsoto 107 milijonov. Tako naraščanje stroškov pri gradnji

Najmočnejša izžarevanja

Najmočnejše eksplozije vodikovih in atomskih bomb so bile baje v Sovjetski zvezi meseca marca. Po mnenju strokovnjakov Združenih narodov so te eksplozije povzročile od sedaj najmočnejša radioaktivna izžarevanja. Te ugotovitve so potrdili tudi na Norveškem, kjer je bilo zarčenje najmočnejše. Količina stroncija — 89 je močno prekoračila dopustno mejo. Stroncij — 89 velja za povzročitelja raka na kosteh, stroncij — 90 pa celo povzroči smrt.

Skrivnostni otok

Pred dnevi se je nekega jutra dvignil iz morja, nekako 10 km od zahodne obale Sicilije, nov ognjeniški otok. Proti poldnevju je gledal že 150 m nad morsk gladino.

pingportu več ko 1200 \$, kar je v primerjavi s ceno energije kaloričnih elektrarn (150 \$) kar astronomska številka. Upoštevati moramo sicer, da je to prva, poskusna elektrarna in da je bolj opremljena z instrumenti ter varnostnimi napravami, kot bodo naslednje elektrarne. Zato so tudi stroški zanjo znatno večji. Razen tega računajo tudi s tem, da bodo stroške gradnje in

iz svetilnika Favignana so sporočili obalnemu poveljniku v Palermo, da ne morejo opazovati otoka zaradi hude megle. Poveljnik obalne službe v Trapaniju je takoj odplul proti označenemu mestu, da bi v imenu vlade zasedel novo otokje. Po brezuspešnem iskanju se je razočaran vrnil. Kasneje se je izkazalo, da je bilo vse le optična prevara, ki jo je povzročil nizek oblak.

Potrošnja prihodnosti

V znanstvenih in strokovnih krogih raznih dežel so izvedli anketo o tem, kakšna bo potrošnja leta 1977. Izšli so govorniki. Izdatki odraslega človeka se bodo povečali za 75%, za otroke pa kaže poprečni indeks celo stodontnostno zvišanje. V denarju pomeni to porast od današnjih 2000 milijard na 4000 milijard dinarjev! Še bolj zanimiva je po-

obratovanja uranskega reaktorja še znatno pocenili z nadaljnjim razvojem vedno boljših gorilnih elementov in predvsem s pocenitvijo njihove izdelave. Danes stane gorivo za Shippingportsko elektrarno več ko 18 milijonov dolarjev letno. Izredno visoki investicijski ter obratovni stroški povzročajo, da je cena električne energije iz prve ameriške atomske centrale silno visoka: 64 tisočink dolarja za kilovatno uro. To ceno pa bo mogoče znižati s povečanjem te elektrarne. Sedaj obratuje s 60.000 kW, dosedanje izkušnje pa so pokazale, da more reaktor obratovati pri višji moči kot je zamišljal projekt.

Podrobna dognanja so dobili

časa celo pri 50.000 kW toplotne moči, čeprav je bil projektiran le za 20.000 kW. Pri tem so morali odvajati paro naravnost v kondenzator, kajti njihov turboagregat daje največ 5000 kW električne moči. V Vallecitos so prav tako dosegli brez težav dva in polkratno projektirano moč in še niso prepričani, da je to največ, kar more dati reaktor v normalnem obratovanju. Na podlagi teh uspehov in zaradi posebnosti energetskih pogojev v Humboldt Bayu se je kalifornijska družba Pacific Gas & Electric Co. odločila zgraditi električno centralo na »bojler«. Ako bodo sklenili pogodbe, kot so zamislili, bo to prva atomska centrala, ki bo postavljena po

J.O. CURWOOD
BAREE
RIŠE: MIKI MUSTER

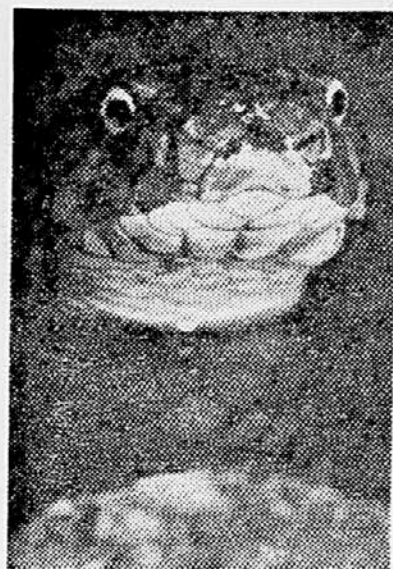
166. Trenutek potem pa je presenečeno kriknul. Njegov glas se je pomešal z McTaggartovim stokom bolečine. Baree je namreč kot strela hitro planil s tal in zasadil zobe v McTaggartov... preden je mogel hudobnejš njegov napad preprečiti s krepko breso. McTaggart se je kmalu znašel. S surovo kletvijo je potegnil svoj revolver izza pasu.

167. Nepeesa je bila hitrejša od McTaggarta. Stekla je k Bareeju in ga dvignila v naročje. Stisnila je Bareeja k prsim in z jezimi pogledi šibala frgovca. »Pretepali ste ga! On vas sovraži, sovraži!« je vzklikala. Bareejevi ostri zobje so bili tik ob njenem vratu. »Pusti ga!« je vzklilnikl Pierrot, »pusti ga, ali pa te bo raztrgal!«

168. Nepeesa je še vedno ponavljala zaprepaščenemu trgovcu: »Sovraži vas, sovraži!« Potem je vzkliknila očetu: »Ne, ne, on me ne bo ugriznil! Kaj ne vidiš, da je to res Baree? Saj me je vendar branil pred njim!« »Pred menoj?« je zakrtil pa z zobmi McTaggart. Pierrot mu je položil roko na ramo. Olajšano je dejal: »Pustiva ju, gospod, oba sta trmasta!«

Taka je zadovoljna kobra... Privoščila si je obilno kosilo — kar čelo belouško, zato je preveč sita, da bi bila nevarna.

Tovarna z enim delavcem

Na Švedskem je pričela blizu mesta Teul obratovati tovarna, ki bo proizvajala na leto 70.000 ton sulfatne brozge. Tovarna je popolnoma avtomatizirana. En sam delavec upravlja 70 proizvodnih faz in 200 mehaničnih naprav iz sobe, kjer je montirana komandna plošča.

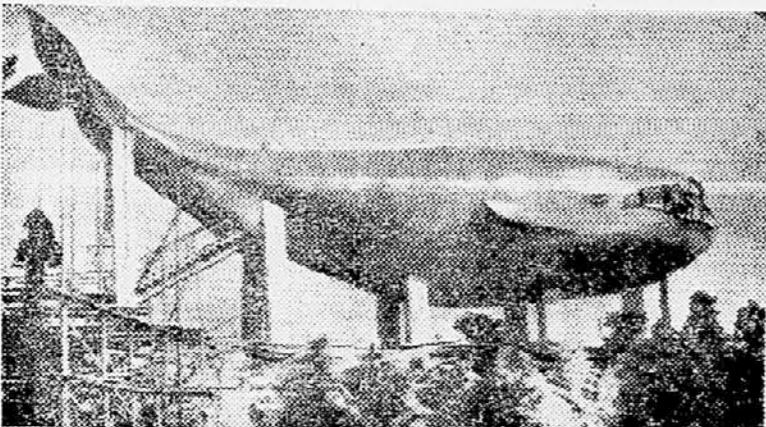
Od vsepovsod

ADELAIDA — Z eksperimentalnega področja v srednji Avstraliji so Britanci sinoči izstrelili raketo »Skylark«. Ki je bila opremljena z instrumenti za merjenje moči radiacij v vesolju, gostoto ozračja ter smeri in moči vetrov ter temperature. Znanstveniki, ki so prisostvovali izstrelitvi, sporočajo, da je bil poskus celo uspešen.

KALKUTA — Do včeraj je bilo nad 500 smrtnih primerov zaradi epidemije kotera, ki se je začela v Kalkuti konec januarja tega leta. Epidemija se širi še naprej in v nevarnosti je že tudi okolica mesta Kalkute. Podnevi in ponoči množično cepilo ljudi. Mesto ima četr milijona prebivalcev, cepiljenje pa je obvezno. Mestne oblasti so prevzele tudi nujne ukrepe za izboljšanje vode. Dnevno registrirajo povprečno 300 novih primerov obolen kolere.

BENETKE — Po sporočilu klimatološkega observatorija v Benetkah je bilo deževje, ki je v zadnjih dneh padlo na to mesto, nenavadno radioaktivno. Radioaktivnost je bila za 20 do 60 odstotkov večja od normalne. Hkrati pa so ugotovili, da se je radioaktivnosti zraka zmanjšala pod normalno. Ta pojav toimačijo tako, da so se radioaktivni delci iz visokih plasti ozračja spustili z dežnimi kapljicami in padli na zemljo, s tem pa zmanjšali radioaktivnost zraka.

MOSKVA — Sovjetska zveza je prekoračila Združene države Amerike glede gozdnih rezerv in je sedaj na prvem mestu v svetu. Gozdne rezerve so v Sovjetski zvezi razprostrane na milijardi in 131 milijonih hektarjev, kar pomeni, da odpade na enega prebivalca 66 hektarjev gozda.

Prav svojevrstno razstavno dvorano so postavili Japonci na otoku Honshu. Stavba ima obliko ogromnega kita. V notranjosti tega jeklenega velikana bo stalna razstava o zgodovini kitolova ter o predelavi in uporabi kitov.

»Prosim,« je rekel prisrčno, »vzemite tole od naju. Za zdravila, za zdravnika.«
Prestrašeno je pogledala.
»Kaj je to?«
»Denar. Vzemite. Mi z Martinom imamo svoje obračune.« Omahovala je.
»Res ne vem, ali morem?«
»Pa jál! Samo Martinu za zdaj nikar nič ne povejte. Bomo že potem poračunali, ko bo ozdravel. Zdaj mu ni treba s tem mešati glave.«
Bila je silno ganjena.
»Bog vama povrni, zlata moja fanta.«
Nenadoma se je zaslíšal iz sobe slaboten Martinov glas. Szretter se je hote posloviti, vendar ga je zadržala.
»Počakajta, gospóda, samo pogledala bom k njemu.«
Vrnila se je skorajda pri tej priči.
»Vas želi,« je pomignila Juriju.
»Mene?«
»Za hipec.«
Na pragu je ujel Martinov pogled. Pristopil je k postelji.
»Kaj bi rad?«
Martin je pomignil z roko, naj se pomakne bliže.
»Materi si dal denar?«
Jurij je omahoval.
»Si ga dal?«
»Da. A kaj potem? Nehaj že uganjati histerijo.«
Martin ni nič odgovoril. Nenadoma je dvignil glavo in klical:
»Mama!«
Tako je pritekla
»Kaj je, sinko? Klical si me?«
»Mama, dajte tisti denar... saj veste, mama...«

Gospa Bogucka se je zmedla.
»Kakšen denar, sinko?«
»Saj veste, mama. Prosim, dajte ga... denite ga na mizo.«
Stala je, ne vedoč, kaj naj napravi. Martin je dvignil glavo.
»Mama!«
Pogledala je Szretterja, kakor bi iskala pomoči pri njem. Gledal je v tla. Še trenutek je omahovala, nazadnje je vzela denar izza krila in ga položila na mizo. Martin, ki je ves čas napeto strmél vanjo, je omahnil na blazine.
»Hvala vam, mama. Zdaj pa pojdite, mama.«
Ko je odšla, je Szretter vzrotil:
»Kakšne neumnosti pa počenjaš? A si znorel? Z nečim se moraš vendar zdraviti.«
»Nočem tega denarja.«
Celo mu je zalival pot, oči je imel globoko udrte. Sedaj je bil videti še bolj bled kakor prej.
»Vzemi ga...«
»Kakor hočeš...« je zamrmral Szretter.
Spravil je denar v žep in se že obrnil, da bi odšel, ko je Martin zašepetal:
»Jurij!«
»Kaj?«
Bolj domislil se je, kakor pa je slišal, da Martin želi, naj se skloni nadenj. Premagal je odpor in storil to.
»Ne jezi se name, Jurij. Ne znam biti drugačen. A zelo sem veroval vate, bil si moj najboljši prijatelj...«
Zmanjkalo mu je sape. Zaprl je oči. Čez nekaj časa jih je spet odprl.
»Jurij!«
Ta je stal nepremičen, hladen, z ravnodušnim izrazom na obrazu.
»Kaj želiš?«

»Ne bi rad, da bi si zavoljo mene kaj očital...«
»Jaz? Ne boj se.«
»Verjemi mi, da mi zdaj ni več do življenja.«
»Tako? No, to je tvoja reč. A je to vse, kar si mi hotel povedati?«
»Vse.«
»Ták drži se. Servus.«
Obrnil se je in odšel. Ko sta bila trenutek pozneje, potem ko sta se nekoliko preveč na hitro poslovila od gospe Bogucke, na stopnicah, je Felek potihoma vprašal:
»Kaj je hotel od tebe?«
»Nič posebnega.«
Hitro in ne oziraje se na Felka je odšel dol. Felek ga je dohitel šele na ulici.
»Za božjo voljo,« je zamrmral in si z rutico brisal obraz in vrat. »To ti je cirkus! Moker sem kakor miš.«
Szretter je molčal. Hodil je z dolgim iztegnjenim korakom, z rokami v žepih, in poživigaval. Sla sta skozi jelsjeve, po stezi, ki se je vila po neravnem in divjem svetu ob bregu Sreniawe. Tu je bila senca. Dišalo je po vlagi. Na nekaterih mestih je bila steza še razmočena po sinočnji plohi. V grmovju so glasno žvrgoleli ptiči. Na drugem bregu se je kopalo nekaj nagih fantalinov. Kričoč in suvačoč se so plezali na košato vrbo in od tam skakali v vodo.
»Jurek!« se je oglasil Felek.
Szretter je šel po stezi prvi in kar naprej poživigaval skozi zobe.
»Kaj je?«
»Kako misliš, a se bo izlizal?«
»Ne vem.«
»Škoda bi bilo fanta. Ali ga je prijel?«